

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szobotica, 1927. SZOMBAT január 15.

13. szám

Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-58
Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg. 5. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 5. (Minerva-palota)

KÖZBESZÓLÁS

Csak nagy elemi csapás vagy imminens külpolitikai veszedelem idején tapasztalható a politikai pártok felfogásának az az egyértelműsége, amely most nálunk a nép megadóztatásának katasztrófális méreteivel szemben megnyilvánul. Maga az új pénzügyminiszter is szakított azzal a hagyományos fináncmerevséggel, amellyel a mindenkori pénzügyminiszter az adózók panaszainak jogosultságát tagadni szokta. Markovics Bogdán dr. nyíltan hangoztatta exposéjában azt a meggyőződését, hogy a gazdasági kibontakozás egyik főakadálya a túlságosan adómentesítés. A kormányzópártok szónokai sem maradtak a pénzügyi bizottság ülésén az ellenzék mögött az adópolitika anomáliáinak feltárásában. Grgin Dusan dr. vajdasági radikális képviselő rámutatott arra, hogy a Vajdaság területén a háboru idején életbeléptetett magyar adótörvények rosszabbított kiadásának alkalmazásával az adóalanyok széles kontingensét juttatják a tönk szélére. Preca dr., a boszniai Radics-párt vezére sem tett szordinót a hangjáról, amikor az adózási bajokról beszélt. Nincs a politikai életnek olyan tényezője, amelynek ne éreznék magát kötelezve, hogy az adók enyhítését sürgesse és ebben a pártközi irányzatú hatalmasodott hangulatban fejeződik ki a legpregnansabbul a gazdasági élet fájó sebének mélysége.

*
— *Rien ne va plus* — nincs tovább — mondta már annakidején Stojadinovics Milán pénzügyminiszter is, az adók maximális magasságát hangsúlyozva a kiadások fedezetének hiányaival kapcsolatban. Ennek a konkluziónak megállapításán azonban semmi folytatása nem volt és a *nincs tovább*, vagyis az adók horribilis dimenziói állandósulni látszottak. A gazdasági krízis elhez képest egyre aggasztóbb arányokat öltött és egy ízig-veig szakértő pénzügyminiszternek kellett jönnie, hogy végre megindulhasson az orvoslás folyamata. Az állami egyenes adók osztályának vezetőjére, akit Sztjepics Károly dr. főispán intervenciója következtében küldött ki a pénzügyminiszter Szubotica-ra az adódszorgal tanulóvizsgája céljából, kiderítette, hogy az adóreferensek vaktában felelőseket meg a nem megsemmisítően súlyos adókévetéseket és a minisztérium ilyen módon megtévesztve jött el, amikor a felelőseket elfogadta. A szanálásra előkeltetett jószerzők varázsvesszeje tehát felkutatja az egyik bőséges forrást, amelyből a sérelmek tekintélyes része patakzott. Az adókévető- és felszólamlási bizottságok általában kielégítően működnek és ha a referensek informáltságával párosult türelmességük leszerelik, akkor sok igazságtalanság lesz elkerülhető addig is, míg az adóegységesítési törvényt meg nem hozzák.

*
A belátás Goli-áramlata máris érezteti hatását a harmadosztályú kereseti adók kivetése tekintetében. A szabad pályákon elkelezkedett gazdasági egzisztenciál gondjait lényegesen enyhíti ez a kedvező fordulat, hiszen rövid idővel ezelőtt

még fantasztikus összegekre rugó adójavaslatok hirtelen keltett riadalmat kereskedők, iparosok, ügyvédek és más önálló keresettel bíró adóalanyok körében. Még mindig rendezetlen azonban a negyedosztályú kereseti adó kategóriájába tartozó alkalmazottak megadóztatásának kérdése. Ezidőszerint úgy áll a

dolog, hogy egy fixfizetésű magánhivatalnokra, aki alig tud megélni jövedelméből, annyi adót rónak ki, amennyit egy jól menő ügyvédi iroda is méltán sokallna. Sőt a munkásokat is arra az időre, amikor még nem volt munkásadó, visszamenőleg évi tiz-tizenötezer dinár negyedosztályú kereseti adóval rakják meg a

nélkül, hogy a legcsekélyebb lehetőség is volna ilyen monstruózus adók behajtására. Ezt a problémát is meg kell már oldani, mert a nincstelen alkalmazottak és munkások hihetetlen mértékű megadóztatása azt a látszatot keltheti, mintha a negyedosztályú kereseti adó fizetésének kötelezettsége nem volna komoly.

Az egyház és állam elválasztását követelték a pénzügyi bizottság vallásügyi vitájában

A bizottság elfogadta a vallásügyi tárca költségvetését — Stanojevic Ácát Beogradba hívják

Beogradból jelentik: A pravoszláv újév ismét eseménytelenséget idézett elő a főváros politikai életében. Pénteken a délelőtti folyamán nem jelent meg hivatalában Uzunovics miniszterelnök sem, aki pedig még vasárnap is dolgozni szokott a miniszterelnökségen. Mivel Perics Ninko dr. külügyminiszter Sabacon van, a külügyminisztériumban is elmaradtak a szokásos megbeszélések a külföldi követekkel. Csak a pénzügyi bizottság dolgozott, amelynek a rendelkezésre álló idő rövidege miatt minden napot ki kell használnia a költségvetés tárgyalására.

A pénzügyi bizottság többségi tagjai délelőtt előzetes megbeszélésre ültek össze, amely alkalommal a vallásügyi tárca költségvetésében egyeztek meg. A konferencián olyan indítvány is elhangzott, hogy a *lelkészek illetményeit is csökkenteni kellene az állami tisztviselők fizetés-redukciójának mintájára*. Szóvá tették a muzulmán egyház sérelmeit is és Vujicsics Milorád vallásügyi miniszter a sérelmek orvoslását helyezte kilátásba. A konferencián különböző módosításokban állapodtak meg, amelyeket aztán délután a plénum elé terjesztettek.

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság pénteken délután kezdte meg a vallásügyi minisztérium költségvetésének tárgyalását. Az ülés megnyitása után Vujicsics Milorád vallásügyi miniszter rövid exposé-t mondott, amelyben kérte, hogy a minisztérium költségvetését fogadják el, abból ne redukáljanak semmit, mert amit a költségvetésbe felvettek, az halaszthatatlanul szükséges.

Puzderlijevics radikális a többség nevében néhány módosítást terjesztett elő.

Sztankovics Szvetozár Jovanovics-párti képviselő mondott ezután nagy beszédet. *Követelte az állam és az egyház szétválasztását*, mert míg most 148 millió költségvetése van a vallásügyi minisztériumnak, az állam és az egyház szétválasztása után az egyes felekezeteknek legfeljebb néhány millió segélyt kellene adni. Az autonóm egyházak jobban megfelelnek a célnak, mert a papok szorosabb érintkezésbe kerülnek a hívőkkel. Példának hozza fel a vajdasági pravoszláv egyházat, amely évszázadok során mint autonóm egyház működött.

Kifogásolta, hogy a Vajdaságban is alkalmaznak olyan lelkészeket,

akik a Szveti Száva papnöveldekből kerülnek ki és így nincsen magasabb képzettségük. Az egyházakat saját birtokaikból kellene fentartani, de az agrárreform szociális szükségéből felosztotta az egyházi birtokokat. A vallásügyi minisztériumnak törődnie kellett volna azzal, hogy az egyházat más helyen kárpótolják és ott kapjanak földet, ahol ezt a szociális viszonyok lehetővé teszik, például erdőbirtokokat kapjanak és ott intenzív fakitermelést végezzenek. Hosszasan beszélt ezután a szerzetesrendek kérdéséről. Több mint kétszáz kolostor van és a költségvetésben többek közt szerepel egy szerbiai kolostor kijavítása és ez az államnak nagy összegekbe kerül, holott a szerzetesek milliárdokkal rendelkeznek. A szerzetesrendek azelőtt a Vajdaságban milliókat áldoztak az iskolák fentartására és ha ez most is így volna, az állam nagy összegeket takarítana meg. Sokalja a püspökségek és az egyházi bíróságok számát.

Kijelentette, hogy a vallásügyi minisztériumnak arra kellett volna törekednie, hogy a papság kvalifikációját emeljék és nem elég, hogy a papoktól érettségít és lelkészi vizsgát követelnek, hanem még filozófiai vagy jogi diplomát is kellene szereztetniük. A papnöveldek számát csökkenteni kell és a karlócai Szent Száva intézetet meg kell szüntetni és helyébe visszaállítani a régi papnöveldeket, amely sokkal nagyobb kvalifikációt adott. Kérte ezután, hogy a *vallásügyi miniszter a naptáregységesítést hajtsa végre*, mert az ünnepeket redukálni kell, hiszen százhusz-százharminc napon nem dolgoznak egy évben. Követelte még, hogy a pravoszláv papoknak engedjék meg a másodszori nősülést.

Végül kijelentette, hogy tekintettel arra, hogy Vujicsics miniszterrel szemben speciálisan bizalommal van, a minisztérium költségvetését *megszavazza*.

A vallás lelkiismeret dolga

Smodelj szlovén néppárti Sztankovicsal szemben nem helyesli az állam és az egyház elválasztását. A katolikus egyház szerinte a költségvetésben hátrányba szorult. Az állam adja vissza a katolikus egyháznak régi birtokait, akkor az egyház többé nem reflektál állami támogatásra.

Grol Milán demokrata szerint a költségvetés túlságosan nagy. A háboru előtt egy tisztviselő intézte az

egész minisztérium ügyeit, ma nem kevesebb, mint öt főtisztviselő van. Ezek a tisztviselők a saját érdekében készítettek így el a tárca költségvetését. Az egyházak állami támogatását nem helyesli, az egyházak éljenek meg saját jövedelmükből. A vallás a lelkiismeret dolga és a papok nem lehetnek állami tisztviselők. Pantheonra öt millió dinárt állítottak be a költségvetésbe, ahelyett, hogy ebből a pénzből kórházakat építenének. A külföldi katonasírokkal egyáltalában nem törődnek. Legjobb volna, ha az egész minisztériumot megszüntetnék. A költségvetést nem szavazza meg.

Demetrovics Juraj Pribicevics-párti az egész minisztériumot fölöslegesnek mondotta és azonnali megszüntetését követelte. *Az egyház és az állam szétválasztása mellett foglalt állást*. A nép a papokban ma állami tisztviselőket lát.

Egy hang: *Ezt Pribicevics követelte először*.

Demetrovics: *Akárki követelte, rosszul tette*.

A konkordátumról beszélt ezután Demetrovics és rámutatott arra, hogy *Róma államokat ingatott már meg a konkordátumok miatt*. Neki ugyan semmi köze a katolikus ügyekhez, de államügyekről van itt szó és a konkordátum tárgyalásokat ma már megkezdték, fejeződik is be. Kérde a kormányt, milyen vallási politikát akar folytatni, liberális-e vagy reakciósat. Rendezni kell már a polgári házasságból született gyermekek törvényességének kérdését is. Végül sürgette az interkonfeszionális törvény meghozatalát.

Vujicsics miniszter válasza

Vujicsics Milorád vallásügyi miniszter felelt az elhangzott észrevételekre. Kijelentette, hogy a naptáregységesítés az egyház belügye, amibe a kormány nem folyhat be. Görögország nem akart résztvenni a naptáregységesítési kongresszuson, Oroszország pedig nem vehet még részt. Tiltakozott a miniszter az ellen az állítás ellen, mintha az egyházi vagyont nem hasznos célokra fordítanák. Ebből a vagyonból fogják többek közt felépíteni a Szent Száva székesegyházat is. Végül kérte a miniszter a pénzügyi bizottságot, hogy fogadja el a költségvetést. *A bizottság 13 szóval 4 ellenében elfogadta a vallásügyi minisztérium költségvetését*.

Az ülést Radonics Jován dr. elnök háromnegyed hétkor berekesztette.

A szombati ülésen a földmivelésügyi és a törvényegységesítési tárcák költségvetését fogják tárgyalni.

A radikális párt szűkebb főbizottságának ülése

A radikális párt szűkebb főbizottsága este hattól nyolcig ülést tartott *Trifkovic Márkó* elnöke alatt. Az ülésen választási ügyekkel foglalkoztak anélkül, hogy döntést hoztak volna. Elhatározták, hogy *Stanojevic Acát Beogradba hívják*, bizonyos kérdésekben való tanácskozás végett.

Két olasz újságíró Jugoszláviába menekült

Memorandumot akarnak intézni a Népszövetséghez az olaszországi erőszakosságokról

Beogradból jelentik: Olaszországból az utóbbi időben rendkívül nagy számban menekülnek azok, akiket a fasizmussal ellentétes politikai pártállásuk miatt üldöznek. Jugoszláviába is többen menekültek át az utóbbi napokban, köztük két neves publicista: Caki Romano és Ottavio Postario, mindketten az *Il Mondo* politikai szerkesztői. A két olasz újságíró Susaknál lépte át a határt, kalap és kabát nélkül.

A susaki határrendőrség letartóztatta a két olasz újságírót és Beogradba szállította őket. A beogradi rendőrségen mindketten igazolták, hogy politikai menekültek és elmondották, hogy Olaszországban mind súlyosabbá lesz azoknak a helyzete, akik nem tartoznak Mussolini hívei közé és ezért állandó üldözésekben vannak, valamint napirenden vannak az állandó letartóztatások is.

A két olasz emigráns újságírót igazoltatásuk után szabadon bocsátották és péntek este mindketten Bécsbe utaztak. Elutazásuk előtt kijelentették a beogradi újságíróknak, hogy terjedelmes memorandumot fognak terjeszteni a Népszövetség elé az Olaszországban folyó újabb erőszakosságokról.

Nádossy Imrét Hartára szállították

A volt magyar országos főkapitány bizik abban, hogy kegyelmi kérvényét hamarosan elintézik

Budapestről jelentik: A Markó-uccai fogház kapuja előtt péntek reggel nyolc órakor konfliktus állt meg. Pár perccel később két szuronyos börtönőr között megjelent a kapuban rövid télikabátban Nádossy Imre két hatalmas bőrönddel és egynegyed óra múlva már vitte is a vonat Nádossy a hartai fegyintézet felé. Csütörtök délután érkezett le az igazságügyminisztériumból az ügyészségre az az utasítás, hogy Nádossy Imrét, mint jogerős elítéltet a Markó-uccai fogházból huszonnégy órán belül el kell szállítani Hartára. Az utasítást még csütörtök délután közölték Nádossyval, aki összecsomagolta legszükségesebb ruhaneműjét és ágyneműjét és péntek reggel nyolc órakor a fogházirodában várakozott az indulásra. Nádossy mosolyogva beszélgetett a fogházőrökkel és bizakodva kijelentette, hogy reméli, nem sokáig fog tartani a hartai élet, mert bizonyára rövid idő alatt elintézik a frankpör elítélteji ügyében beadott kegyelmi kérvényét.

A hartai fegyintézet, ahova Nádossy harmadosztályú vasuti kupéban szállították, a háborúelőtti átmeneti hely volt, a hol azokat az elítélteket helyezték el, akik büntetésüknek kényszerű részét már kitöltötték és szabadlábra helyezést előtt álltak. A háború után rendes fegyházzá alakították át a hartai intézetet, amelynek lakói mezőgazdasági és kertészeti munkával foglalkoznak a fegyház tulajdonában levő birtokon. Nádossy örömmel értesült arról, hogy Hartára viszik és kijelentette, hogy örömmel vesz részt az ott folyó mezőgazdasági munkában.

Agyonverték a község rémét

Ítélet a mramoráki gyilkosság bűntudgyében

Vrsacról jelentik: A belacrkvai törvényszék csütörtökön tárgyalta dr. *Schütz* Brankó tanácselnök elnökletével azt a bűnpert, amely annakidején hosszú ideig foglalkoztatta a sajtót és amelynek előzményeképpen dr. Kraft István nemzetgyűlési képviselő interpellált a nemzetgyűlésen, szövéteve Vojnov Ráda mramoráki telepes erőszakosságait.

Vojnov Ráda valósággal réme volt a községnek. Vojnov az egész községet terrorizálta, a község jegyzőjét bántalmazta, a kocsmában mindenkibe belekötött és senkinek sem volt tőle nyugta.

Múlt évi június 3-án az egyik mramoráki kocsmában három fiatal sváblégény, Bits Károly, öccse Bits Dániel és Boland Fülöp ült együtt, amikor Vojnov Ráda a kocsmába lépett és a szokott modorával mindenkire sértő megjegyzéseket tett. A három legény ki akart térni Vojnov Ráda kötekedése elől, fizettek és eltávoztak a kocsmá-

ból; végzetükre azonban még az éjjel találtak Vojnov Rádával, aki, amikor meglátta őket, feléjük tartott és Bits Károlyt vállonragadta és alaposan megrázta. Bits erre kikapta öccse kezéből annak botját és teljes erővel fejbevágtá támadóját. Boland Fülöp látva Vojnov Ráda tulerejét, segítségül sietett megtámadott barátjának és kezében egy fél téglával többször fejbevágtá Vojnovot, aki az ütések következtében meghalt.

A belacrkvai törvényszék főtárgyalásán igen sok tanu hallgattak ki, akik nagyrészt súlyosan terhelő vallomást tettek Vojnovról. A tárgyaláson felolvasták dr. Kraft István nemzetgyűlési képviselőnek, a német párt elnökének a nemzetgyűlésen elmondott interpellációját is.

A törvényszék Bits Károlyt négyévi börtönre, Boland Fülöpöt hatévi börtönre és Bits Dánielt hat havi fogházra ítélte. Az elítéltek felebbezték az ítélet ellen.

Olaszország — rendőrállam

Az új olasz rend törvény teljesen megfojtja a polgári szabadságot

Rómából jelentik: Félhivatalosan közlik az új olasz rendtörvény novella tervezetét. A rendtörvény befejezi az olasz rendőrállam kiépítését és a rendőrség működési körét rendkívül kiszélesíti, miután

a jövőben nemcsak a határon ellenőrzik európai értelemben a ki és beutazókat, hanem minden utas politikai meggyőződését és pártállását is kutatják. A belföldön is ellenőrzik az állampolgárok politikai magatartását és irányadó befolyást gyakorolnak a közéletre. A határrendőrségeknek felhatalmazásuk van arra, hogy olyan egyénekre,

akik nem a hivatalosan megállapított átkelési helyeken akarják elhagyni az országot, szó nélkül rálöjjenek.

A házmesterek felelősek a lakókért és közvetlen a rendőrségnek vannak

alávetve és a rendőrségnek tartoznak engedelmességgel.

A törvény megszervezi a politikai rendőrséget is.

amelyet eddig Olaszországban nem ismertek. A korcsmák és vendéglők is a rendőrség ellenőrzése alatt állanak, ha csak magántársaságok befogadására szolgálnak.

Megkapja a rendőrség a nyomtatványokat készítő és fényképek sokszorosító intézetek korlátlan felügyeleti jogát és korlátlanul ellenőrizheti a nyilvános mulatóhelyeket és a színházakat.

A rendőrség külön telefonvonalakat kap, amelyek csak a rendőrség szervezeteit kapcsolják. Külön rádió állomásokat is kap a rendőrség, amelyeket teljesen önállósítanak és hivatalos felelősséggel ruháznak fel.

Uj városházát építenek Vrsacon

Négymillió dinár befektetéssel még ebben az évben újjászervezik a vrsaci villamos műveket

Vrsacról jelentik: *Jovanovic* Szvetomir vrsaci polgármester nyilatkozott a *Bácsmegeyi Napló* munkatársa előtt a vrsaci városi tanács városfejlesztési programjáról. Kérdéseinkre a polgármester a következőket mondotta:

— A nehéz gazdasági viszonyok következtében Vrsac város is sokat szenvedett, mi azonban mégis mindent elkövetünk, hogy a várost tovább fejlesszük és igyekezünk a polgárság érdekeit mindenütt megvédeni. Az egyik legsürgősebb és legégetőbb probléma a városi villamosműveknek reorganizációja, ami még ebben az esztendőben okvetlenül be fog következni.

— Villanytelepünket annak idején a Ganz-cég állította fel és rendezte be, az idők folyamán azonban a gépek annyira tönkrementek, hogy a villamostelepet teljesen át kell alakítani. Kértük a minisztériumot, hogy küldjön ki egy szakértőt és a kormány *Jovanovic* mérnök, beogradi egyetemi tanárt delegálta, aki megvizsgálta a villanytelepet és megállapította, hogy évente hat-hétszáz ezer dinárt takarítandó meg, ha a termelésnél áttérnénk a szénről a نفتára és így e megtakarított összeg néhány év alatt kifizetné az egész reorganizáció költségeit.

— Az előkészítő tervek szerint körülbelül négy millió dinárba kerül az egész átalakítás, teljesen új gépekkel szereljük fel a telepet, ami által nemcsak azt

érik el, hogy rövidesen a város egyik legjövendőbb vállalatává fejlesszük a villamos műveket, hanem egész napon át szolgáltatandó áramot, ami már régi kívánsága a város lakosságának. A legközelebbi közgyűlés foglalkozni fog a villamos művek kérdésével és rövidesen kiadjuk a pályázatot is és elhatározzuk szándékunk, hogy a villamosművek újjászervezését még ebben az esztendőben be is fejezzük.

— Az elmúlt évben két és fél milliót, az előző évben pedig másfél millió dinárt költöttünk a város utjainak rendezésére, úgyhogy Vrsac uccáit sikerült teljesen rendezni és a békebeli nivóra emelni. Itt azonban nem állunk meg és most a külváros és az előváros uccái következnek.

— Az elmúlt évben végre sikerült megvásárolnunk a városházával szomszédos Beer-féle bérházat. Kilencszázötvenezer dinárért vettük meg a később csödbe jutott Vrsaci Szerb Bank és Takarékpénztár Részvénytársaságtól. Ennek azért van nagy jelentősége, mert ezen az épületombon fog épülni az új városháza.

— Ugy tervezük, hogy az új városháza négy uccára néző frontja nemcsak az összes városi hivatalokat egyesíti majd, hanem ide akarjuk felépíteni a városi színházat, a városi mozi és a vígadót is. A legközelebbi közgyűlés már ezzel a kérdéssel is fog foglalkoz-

ni. Az építkezési lehetőségekre kölcsönt veszünk fel.

— Az elmúlt évben hetvenezer dinár költséggel modern tribünnel felszerelt sporttelepet építettünk, a város határában levő dombra negyvenezer jegyenét ültettünk, ebben az évben pedig újabb ötven-hatvenezer fát szándékozunk ültetni. Háromszáz ezer dinár költséggel csatornáztuk és rendeztük a város tulajdonát képező szántóföldeket, a tizen-nyolc holdas városi parkban pedig felállítottuk Miletics szobrát. Ebben az évben megkezdjük a város belterületének fásítását és két újabb parkot is akarunk létesíteni.

Vrsac város épül, fejlődik és ha a városi tanács tervei megvalósulnak, egy-két éven belül befejezik a városi villamosművek átépítését, felépül az új város háza és a város új parkjai is.

(F. Gy.)

Legelj te is, jegyző!

Rablás'rt elítélt nemzetőrök

Noviszadról jelentik: A semmitőszék csütörtökön tárgyalta Sztanoljev Sztevan és társai bűnperét, akik 1918 november ötödikén fegyveresen, mint nemzetőrök, kirabolták Frasz Károly opovói községi jegyzőt.

A forradalom alatt Opovón is napirenden voltak a rablások és fosztogatások. A község előljáróságá, hogy a felelőtlen elemek garázdálkodását megakadályozza a község józanabb elemeiből nemzetőrséget szervezet a rend fenntartására. A nemzetőrség élére Sztanoljev Sztevan opovói vagyonos gazda került, aki hazatért katonákból álló fegyveres osztagával örködött Opovó község közbiztonsága felett. A nemzetőrök Sztanoljev Sztevan vezetése alatt egyik este épp a község határában portyáztak, amikor két kocsi vettek észre, az egyik a község jegyzője, Frasz Károly ült családjával, a másikon a jegyző butorai voltak. Frasz Károly hosszabb idő óta volt Opovó község jegyzője, de a község lakossága körében igen népszerűtlen volt és amikor a forradalom kitört, nem érezte magát biztonságban és el akart menekülni a községből. Amikor Sztanoljev portyázó csapata a menekülő jegyzőt meglátta, feltartóztatták a kocsikat éktelenül szidalmazni kezdték a halálra rémült jegyzőt és családját.

— *Gazember nem szöksz meg!*

— *Kimégy fűvet legelni.*

A nemzetőrök megragadták a lovak gyeplőit és visszatérésre kényszerítették a jegyzőt és családját. A jegyző erre fegyvert használt, de a nemzetőrök is vissza löttek. Végül is kénytelen volt Frasz Károly visszatérni a jegyzői lakba, ott lerakták a kocsirol a butorokat azokat széthurcolták, elhajtották a jegyző marháit és disznóit, a jegyző leányától elvettek kilencven aranydukátot és a jegyzői család minden értékét tárgyát. Közben két fegyveres nemzetőr közrefogta a jegyzőt és kísérte az erdőbe.

— *Legelj te is jegyző* — mondották neki a közbiztonságra ügyelő nemzetőrök.

A zürzavaros forradalmi napok után a jegyző feljelentést tett Sztanoljev és társai ellen, akiket a panaszvői törvényszék 1925 március 25-én orgazdaság, rablás és lopás miatt vont a felelősségre. A törvényszék Sztanoljev Sztevant nyolc havi börtönre és öt évi hivatalvesztésre, Miskovic Veljko, Budimirov Milant, Rakics Lázart, Latovjev Vladat, Letic Makszimot és Letic Pált, valamennyien opovói gazdákat hat-hat havi börtönre és öt-öt évi hivatalvesztésre ítélte.

A noviszadi felelbiteli bíróság múlt évi április hó kilencedikén tárgyalta a bűnügyet. A vádlottak védője azzal érvel, hogy a nemzetőrök nem büntethetők, mert a vajdasági Narodna Uprava annakidején rendeletet bocsátott ki, mely szerint november tizenötödikéig elkövetett minden még nyereszkedési célból is történt bűnügyből kifolyólag csak magánjogi keresetnek van helye. A felelbiteli bíróság azonban nem adott helyet a védő érvelésének és az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A noviszadi semmitőszék csütörtökön elvetette az elítéltek által beadott semmisségi panaszt.

BI-OXYNE 3 nap alatt tisztítja a fogakat
FOGPOR-PASTA-SZÁJUIZ.

KISEBBSÉGI ÉLET

Románia és Magyarország között a párisi vegyes döntőbíróóság előtt heteken keresztül folyt a vita az erdélyi magyar optánsok birtokainak kisajátítása körül. A püri az érdekelt birtokosok, mintegy százötvenen tették folyamatba és a döntést, mely óriási vagyonerék sorsára vonatkozik, mindkét országban feszült érdeklődéssel várták. A román kormány megbízottja, illetve Románia jogálláspontjának képviselői illetékességi kifogást emeltek a vegyes döntőbíróóság ellen azzal az indoklással, hogy a kérdés a gróf Csáky Imre és Titulescu között létrejött brüsszeli megállapodással elintéztést nyert. A vegyes döntőbíróóságnak első feladata ennek a pergátió kifogásnak elbírálása volt: a döntés ebben a nagyfontosságú kérdésben már megtörtént. A román-magyar vegyes döntőbíróóság kimondotta illetékességét úgy, hogy most az érdemi tárgyalásnak semmi akadályja sincs. Erre az érdemi tárgyalásra a porók perrendszerű előkészítése után rövidesen sor kerül. A kérdés ezzel tisztán jogi elbírálás alá került és így a perek eldöntésénél a békeszerződés határozmányai lesznek irányadók, amelyek tudvaleg úgy szólnak, hogy az optánsok megtarthatják az utódállamokban lévő ingatlanjaikat.

*

Bomlás indult meg az erdélyi magyar párt kolozsvári szervezetében. A kispolgárság vezetői, akik már régóta nem voltak megelégedve a pártvezetőség működésével, kiléptek a magyar pártból és beléptek — a liberális pártba. A magyar kispolgárokat a liberális párt ünnepélyesen vette föl párttagokká és büszke örömmel küzdött ki, hogy a liberális párt milyen nagy tért nyert a kisebbségek között. A tagfelvétel alkalmával Domide pártelnök a következő beszédet mondotta: »Örömmel látom, hogy egyre több kisebbségi polgár jelentkezett felvételre pártunkban. Fogadjuk tárt karokkal, meleg szívettel őket, mert az egyedül egészséges politika számunkra, hogy ne álljanak ők kisebbségi erődeikben elzárva tőlünk, hanem lépjenek be a mi pártjainkba, hogy gyarapítsák erőinket az ország konszolidálására. Egyre azonban figyelmeztetnem kell a kisebbségeket. A kisebbségi közélet vezetőférfiaival folytatott magánbeszélgetéseinkből azt a tapasztalatot merítettem, hogy a kisebbségek még mindig nem tudnak belenyugodni a többségi nemzet protezsálásának gondolatába. Nem kell ellenünk irányulónak tekinteni azokat a törekvéseket, amelyek a román nemzet gyámolítására, emelésére irányulnak. Meg kell gondolni azt, hogy a román-ság évszázadokon át élt leigázva, míg a többi népességi elemek minden tekintetben kiváltságos helyzetet élveztek. Ezért nem csupán nemzeti egoizmus a román-ság támogatása, hanem egy történelmi igazságosság, mely megköveteli, hogy igyekezzünk azt gazdasági, kulturális és politikai tekintetben arra a fokra emelni, amelyet taji adottságainál fogva megérdemelt.»

*

Lukács György, volt magyar miniszter, a kisebbségi kérdés egyik legalapabb ismerője, a következő érdekes nyilatkozatot tette: »Kezdetben özőnével érkeztek panaszok a Népszövétséghez a kisebbségek részéről. A lefolyt hét év azonban beigazolta, hogy az a kisebbségi védelem, amely a kisebbségi szerződésekben kodifikálva van, nem megfelelő, mert vannak ugyan nemzetközi kisebbségi védő fórumok, Népszövétség Tanácsa és az állandó nemzetközi bíróság Hágában, azonban a kisebbségek panaszai e fórumok elé sohasem kerülnek. Ennek az az oka, hogy a mai kisebbségi eljárás szerint a népszövétségi tanács csak olyan kisebbségi sérelmet vehet tárgyalás alá, amelyet a tanács valamelyik tagja a tanács elé utal. A nemzetközi állandó bíróság pedig csak olyan vitás kisebbségi ügyet foglalkozhat, amelyet a Népszövétség Tanács utal elé. Minthogy pedig a gyakorlatban a tanács egyetlen tagja sem hajlandó magáévá tenni a kisebbségi sérelmeket, mert nem akar ferde viszonyba kerülni azokkal az államokkal, amelyeknek el-

járására a panasz vonatkozik, az eredmény az, hogy illetékes kezdeményezés hiányában egyik arra hivatott nemzetközi védő fórum sem foglalkozik a kisebbségek sérelmeivel és panaszaival. Mindenekfelett fontos tehát az, hogy az eljárási szabályzat megreformáltassék oly irányban, hogy ne csak annak az államnak legyen kisebbségi ügyekben kezdeményezési joga, amelynek a tanácsban képviselői joga van, hanem a Népszövétség akármelyik tagjának.

— A népszövétségi ligák uniója és ezenkívül az interparlamentáris konfe-

rencia előtt is tárgyalás alatt áll az a reformjavaslat, amelyről szóltam. A külügyi társaság federációs tárgyalása előkészítette és pontról-pontra letárgyalta azt a javaslatot, ami februárban a brüsszeli konferencia elé kerül. A javaslatot Magyar professzor készítette és Overbeke hollandi delegátus öntötte végleges formába. Ez a javaslat tekintettel van mindazon szempontokra, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a kisebbségi sérelmek, az azok elbírálására hivatott nemzetközi fórumok elé tényleg eljussanak.

Kormányválsággal fenyegetnek a Poincaré és Briand közti ellentétek

A francia baloldali sajtó a külpolitikai vita elhalasztása ellen

Párisból jelentik: A francia sajtó pénteken már nyíltan ir azokról az ellentétekről, amelyek Poincaré és Briand között felmerültek és a baloldali sajtó egyöntetű megállapítása szerint számolni kell a kormányválsággal, tekintettel arra, hogy ezek az ellentétek áthidalhatatlanoknak látszanak. Az *Ere Nouvelle* vezércikkben hangsúlyozza, hogy érthetetlennek tartja, miért kel-

let a külpolitikai vitát minden áron elhalasztani, tekintve, hogy azt a pénzügyi helyzet nem teszi indokolttá.

A frank stabilizálása — írja a lap — csak másorsorban Poincaré érdeme, elsősorban azonban Briand sikeres külpolitikájának tudható be, mert Briand volt az, aki a locarnói politikával szétszaltta azokat az aggodalmakat, amelyekkel a külföld és a nemzetközi pénzpiac Franciaország politikáját szemlélte.

Az Egyesült-Államok és Mexikó közt a délamerikai államok közvetlenek

Borah szenátor támadása az Egyesült-Államok közép-amerikai politikája ellen

Washingtonból jelentik: A szenátus ülésén Borah szenátor élesen támadta a kormányt Nicaraguával szemben tanúsított magatartását és politikáját.

Borah felszólította a kormányt, hogy hagyjon fel Középamerikával szemben az erőszak alkalmazásával és a barátságos viszonyt barátságos eszközökkel állítsa helyre.

Az Egyesült-Államoknak a Monroe-elv alapján nincs ahhoz joga, hogy akármelyik középamerikai állam belső kormányzati ügyei-be avatkozzék. Végül kijelentette Borah szenátor,

hogy Középamerikában nem lehet béke, ha az Egyesült-Államok Nicaraguában azokat pártolja, akik nem a népakaratra támaszkodnak.

Mexikó-Cityből érkező jelentések szerint Exiko városában olyan hírek terjedtek el, hogy az ugynevezett délamerikai A. B. C. szövetség, amelynek Argentína, Brazília és Chile a tagjai, nagyarányú diplomáciai akciót készít elő és

fel akarja ajánlani közvetítését úgy az amerikai, mint a mexikói kormányoknak

az Egyesült-Államok és Mexikó között támadt súlyos konfliktus ügyében.

Polgárőrséget szervez a Sanghai-i európai lakosság

Sanghai elkeveredett ellenállásra készül a kantoni csapatok ellen

Londonból jelentik: Hankai jelentés szerint csütörtök délután vonult be Hankauba a győzelmes kantoni csapatok fővezére, San-Kai-Csek tábornok, akit a hatóságok ünnepélyes fogadtatásban részesítettek.

Hankauban a csütörtöki nap rendezavarás nélkül mult el és az angol állampolgárok egy része visszatért az angol negyedbe.

A pekingi kormány arról kezdett csütörtöki tárgyalásokat a pekingi külföldi követségekkel, hogy hozzájárulnának-e az európai nagyhatalmak ahhoz, hogy

Tien-Csin külföldi koncesszióit a kínai hatóságok vegyék át.

Sanghaiban a helyzet változatlanul kritikus.

A sanghaii külföldi negyedek lakossága a legelkeseredettebb ellenállásra készül.

arra az esetre, ha a munkásság a kantoniak közeledésének hírére megkísérelné az idegen negyedek elfoglalását.

A külföldi állampolgárok polgár-

őrséget szerveztek, amelynek eddig már ezeröt száz tagja van, főképen angolok.

A Newyork Times értesülése szerint az európai polgárőrség megalakítása a sanghaii kínai lakosság körében óriási izgalmat váltott ki.

Sanghaiból érkező újabb jelentések szerint

Sanghaiban kihirdették az osztómállapotot.

Az idegen koncessziós területet drót-sövénnyel veszik körül és a városban minden tüntetés tilos. Sanghaiban pillanatnyilag nyugalom van.

Pekingi jelentés szerint Csang-Cso-Lin a parancsnoksága alatt álló tábornokokat Pekingbe rendelte tanácskozásra és velük

a kantoniak ellen megindítandó offenzíváról tárgyalt.

Csang-Cso-Lin egyébként erélyesen cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint a kantoni kormány tárgyalásokba bocsátkozott; kijelenti, hogy ilyen tárgyalásra nincsen semmiféle alap.

Tiensinből érkező jelentés szerint az északi hadseregek főparancs-

noksága napiparancsban közli, hogy a kantoniak a kémkedésnek egész sajátságos módjához folyamodtak, amennyiben ötezer lányt küldtek ki azzal a feladattal, hogy értesüléseket szerezzenek az északi hadsereg létszámáról, felszereléséről és csapatmozdulatairól. A napiparancs szerint a kémnők már eddig is igen értékes szolgálatokat tettek a kantoni kormányoknak.

Manojlovics Vladiszláv székfoglalója a radikális klubban

Az új elnök fogadta a párt tagjainak újévi üdvözlését

A szubotici radikális klubban pénteken délelőtt tartotta meg székfoglalóját dr. Manojlovics Vladiszláv királyi közjegyző, a klub új elnöke. A székfoglaló délelőtt tizenegy órakor kezdődött és akkorra a klub helyiségeiben, az udvarban és az uccán mintegy kétezer ember gyülekezett össze, akik kitörő lelkesedéssel fogadták az új elnököt.

Manojlovics dr. nagy beszédben köszöntte meg az iránta megnyilvánult bizalmat, azután a politikai helyzetet ismertette. Beszélt a radikális párt multjáról, majd a magyar párttal kötött választási megegyezésről. Hangsúlyozta, hogy a vajdasági magyarság a radikális párttal szövetkezve könnyebben megvalósíthatja legális céljait, mintha elszigetelten állna az országos politikai pártok között. Az elnök végül örömmel állapította meg, hogy a radikális párt tagjainak száma Szuboticián napról-napra emelkedik.

Ezután Pendzics György alelnök üdvözölte a klub új elnökét, majd az alelnök és a klub tagjai kifejezték újévi üdvözlésüket dr. Manojlovics Vladiszlávnak. Végül a klub a megjelenteket megvendégelte.

Magyar Népkör alakul Szomborban

A volt függetlenségi kör épületében kap otthont az új magyar kulturegyesület

Szomborból jelentik: A szombori volt függetlenségi kör helyiségét a hatóságok még 1919-ben elrekvirálták és azóta különböző célokra használták fel. Jelenleg a szombori bunyevác-sokác-párt kulturegyesülete működik ebben az épületben, amelynek visszaszerzését a függetlenségi kör volt vezetősége többször megkísérelte.

Mérő Ignác szombori téglagyáros, a függetlenségi kör volt elnöke, több ízben kérvényt nyújtott be úgy a városhoz, mint a megyéhez és a belügyminisztériumhoz, hogy az épületet adják vissza, miután az magántulajdon és tegyék lehetővé, hogy annak sorsáról a kör volt választmánya dönthesse. Ezt a kérelmet azonban mindig elutasították és a kör tagjai már le is mondtak arról a reményről, hogy visszakapják helyiségüket. Most azután érdekes fordulat történt. A kör vezetőségének újabb kérésére ugyanis Petrovics Milivoj megyei főispán elrendelte, hogy a kör épületét adják vissza volt tulajdonosának.

A főispán rendelete osztatlan tetszést keltett a szombori magyarság körében. A függetlenségi kör volt tagjai rövidesen közgyűlésre jönnek össze és azon határoznak, hogy milyen célra használják fel a kilenc tágas helyiségből álló épületet. Értesülésünk szerint az a terv, hogy Szomborban is megalakítsák a magyar Népkört és a függetlenségi kör épületét a Népkör részére fogják átadni.

E. Szécsi
„PHILATELIA“
bélyegkereskedés Subotica Cirija Metoda trg 5.
(Teréz templommal szembeni sorban).
Nagy választék külföldi bélyegekből. Legújabb kiadású albumok minden nagyságban és katalógusok raktáron. 11374

Dráma az erdőben

Az asszony a lánya segítségével meggyilkolta férjét

Bécsből jelentik: A leobeni esküdtszék pénteken kezdte meg Lindner Berta harmincnégy éves kerteszné, tizennégy éves Brunhilda nevű leánya és Schuirer György huszonöt éves gépügynök bűnpörének tárgyalását, akiket gyilkosság kísérletével, erőszakkal, rágalmazással és lopással vádol az ügyészség.

Schuirer bejáratos volt Lindner János főkertész házába és egyidőben viszonya volt ugy az anyjával, mint annak tizennégy éves leányával. Az asszony és a fiatal leány biztatták Schuirert, hogy tegye el láb alól a családfőt. Amikor a gépügynök vonakodott ezt megenni, a leány vállalkozott arra, hogy törbe csalja apját és a legény fegyvere elé állítja, elhívta apját munkahelyéről és elvezette az erdőbe azzal az ürüggyel, hogy ott anyja vár rá. Amikor a főkertész a leányával az erdő belsejébe ért, a bokrok mögött Schuirer rálőtt Lindnerre, leánya pedig addig rugdosta az öregembert, amíg az mozogni tudott. A gyilkosok azt hívták, hogy végeztek a főkertésszel, otthagyták az erdőben. Lindner azonban később magához tért és súlyos sérüléseivel bevándorolt a községbe, ahol jelentést tett a csendőrségen. A két nőt és Schuirert még aznap letartóztatták.

A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg és a tárgyalótermet a közönség zsúfolásig megtöltötte. Elsőnek Schuirer Györgyöt hallgatták ki, aki azzal védekezett, hogy az asszony és leánya befolyásolták. Tagadta azt, hogy mindkettőn szeretői voltak és azt állította, hogy a leánynak egy másik fiatalemberrel volt viszonya s miután az apa ezt megtudta, összeszidta és a leány ezért gyűlölte apját. Beismerte Schuirer, hogy Lindnernek megbeszélte leányával, hogy milyen módon teszik el láb alól a családfőt, ő azonban nem akart vállalkozni a gyilkosság elkövetésére, mire a leány megvetéssel azt mondta, hogy akkor majd ő végez az öreggel. Ezzel megszegyénített engem a leány — mondotta a vádlott — és kényszerítő hatással mentem el az erdőbe, ahol öngyilkosságot akartam elkövetni. Hogy azután mi történt, azt magam sem tudom

pontosan. Revolver lövést hallottam, mire én is löttem, azonban anélkül, hogy céloztam volna, a következő pillanatban Lindner János botjával rám akart támadni, mire én önvédelemből rálöttem.

Lindnerné vallomásában előadta, hogy nem érzi magát egyedül bűnösnek, mert hárman együttesen beszéltek meg a gyilkosságot. Mentegetni igyekezett leányát

és azt állította, hogy az nem gyűlölte apját. Magának a támadásnak lefolyására azonban nem akart emlékezni.

Az asszony vallomása további során beismerte, hogy Schuirer már akkor megrontotta Brunhilda leányát, amikor az még tizenkét éves volt. A vallomásnak ennél a részletnél az elnök zárt tárgyalást rendel el.

Kiraboltak egy zagrebi utazót a Szubotica—szentai vonaton

Izgalmas éjszakai harc a kocsiüközök között — A rablót felismerte egy narancsárus

Vakmerő rablótámadás történt péntekre virradó éjjel a Szubotica—szentai vonaton.

Pollák Ferenc kereskedelmi utazó, aki Zagrebban a Gundulicseva ulica 23. szám alatt lakik, Szuboticán beszállt a tíz óra után induló szentai személyvonat egyik harmadosztályú fülkéjébe. Pollák egy ideig a fülkében tartózkodott, maga mellé helyezve az ülésre börtáskáját. Tizenegy óra után Pollák felkelt helyéről, hogy átmenjen egy másik vagonba, ahol ismerősöket keresett. Amint a kereskedő kilépett a fülkéből és az egyik vagonból a másikba vezető átjáróra lépett, a szemben levő vasúti kocsi ajtajából

egy magas, nyirott bajszú, rosszul öltözött ember ugrott elő és Pollákra vetette magát.

A robogó vonat átjáróján a vak-sötét éjszakában izgalmas harc következett. Az ismeretlen jobbkezével elkapta Pollák nyakát és fojtogatni kezdte.

baljával ezalatt benyúlt a halálra remült kereskedő kabátzsebébe és kihuzta onnan pénztárcáját, amelyet átadott feje fölött a vagon ajtajában álló társának, aki erre a vagon belsejébe futott.

A támadó ekkor elengedte Pollákot és társa után rohant. Amint a kereskedő életveszélyes helyzetéből megszabadult, segítségért kiáltott és a vagonokból kirohanó utasoknak

az izgalomtól remegő hangon elmondta a történeteket.

A rablótámadás híreire nagy pánik keletkezett.

Az utasok visszarahantak őrizetlenül hagyott csomagjaikhoz. Pollák pedig meghuzta a vészleket. A vonat pár pillanat múlva a nyílt pályán nem messze Szentától megállt. Ezt a körülményt felhasználta a két bandita a menekülésre, leugrottak a vonatról és eltűntek a sötéttségben.

Amint a személyvonat befutott a szentai állomásra, Pollák azonnal jelentést tett a rablótámadásról a vasúti rendőrségen, ahol jegyzőkönyvet vettek fel. Pollák Ferenc a legközelebbi vonattal visszatért Szubotica-ra és jelentést tett Najsul Dragutinának, a szubotica-i vasúti rendőrség főnökhelyettesének, aki azonnal detektívet küldött Szentára. Ugyanis a két támadó menekülés közben az egyik vagonban felkötött egy narancsárus kisfiút, aki a szentai vasúti rendőrségen elmondta, hogy

ismeri a két támadót, mindkettő szentai muzulmán, de nevüket és lakáscímüket nem tudja.

A szubotica-i vasúti rendőrség a fölé megszokott eréllyel látott a nyomozáshoz. A nyomozás irányítását Najsul Dragutin vette kezébe és remény van rá, hogy a vakmerő vasúti banditák hamarosan kézrekerülnek.

Letartóztatott szélhámos

Sikkasztott és csalt egy noviszadi kereskedelmi utazó

Noviszadról jelentik: Krajevics testvérek noviszadi fakereskedők büntető feljelentést tettek Mrkusics Zsárkó utazó ellen, aki a feljelentés szerint többrendbeli sikkasztást követett el és a céget érzékenyen megkárosította. A cég, amikor a sikkasztás nyomára jött, felszólította Mrkusicsot, hogy közölje az okozott kár nagyságát és a cég hajlandó a feljelentéstől eltekinteni. Mrkusics bement egy összeget, mire a cég elbocsátotta. Mrkusics azonban elbocsátása után is inkasszált mint a cég megbízottja. Erre a cég megtette elene a feljelentést, mire Mrkusicsot őrizetbe vették.

Mrkusics Zsárkó ellen a beogradi Risztics-féle textilgyár noviszadi telepe is feljelentést tett, mert Mrkusics Krajevics testvérek cég terhére 11.836 dinár értékű szövetet vásárolt, amelyet azonnal tovább adott. A pénzt saját céljára fordította. Hasonlóképpen feljelentést tett Mrkusics ellen Jovanovic Mihajlo beogradi szénkereskedő, akinek Mrkusics, mint noviszadi városi mérnök mutatkozott be és rendelt nála egy vagon angol szén, amelyet azután eladott és a pénzt megtartotta.

Mrkusics ellen különben egyéb ügyekben is folyik büntügyi eljárás. Mrkusics Vilován 1923 március 8-ikán egy fuvarlevél-másolat nyomtatványt szerzett, azt Hartmann és Connen szubotica-i cég címére feladott hat láda tojásra töltötte ki és a másolatot felmutatta a címzettnek kifizetés végett, mire a cég kifizette annak értékét, 9.500 dinárt. Ugyanazon év április 18-ikán ugyancsak Hartmann és Connen cég címére 14 láda tojás feladásáról hamisított fuvarlevél-másolatot, amelynek alapján újabb 23.557 dinárt vett fel. Emiatt múlt évi július 30-ikán a noviszadi törvényszék közokirathamisítás miatt két évi és két havi-börtönre és öt évi hivatalvesztésre ítélte. A fellebbviteli bíróság múlt évi december 29-ikén helybenhagyta az ítéletet, amely ellen az elítélt semmisségi panaszt jelentett be. Mrkusicsot a rendőrség átadja az ügyészségnek.

Katica kóbor csókjai

Irla: Berényi János

A faluba akkor érkezett az a nagy legény, szekrénszerű valamivel a hátán, hogy azt lehetett hinni: talán repedt edényeket operál. A kutyákat, gyerekeket meg is tévesztette, mert ép olyan lármával fogadták és kísérték, mint a drótos tótokat szokás. Az özvegy takácsné nál tisztázódott a tévedés, ahol a sovány jövevény fölbontotta csomagját. Cifra puftos, abrosz, ágyterítő göngyölegek szálltak az érdeklődők elé, idegen ország kenderének és festékének jószagával. A hórihorgas vándor, Lőrinc, mert nem is lehetett más, mint Lőrinc vagy legföljebb Henrik, mázás majolika szemekkel kinalgatta őket, néha szíppantott az orrán és akkor az orrától a szája felé olyan fájdalmas ráncok sugaraztak, hogy meg kellett sajnálni az egész embert. Nyurga volt szegény, hasonlított a kopasztott szüzekkashoz, az asszonyok nem győzték a lábait nézni. Ökölnyi két göres a térde, a mindenek fölött kövér takácsnéből titokban már kikukucskált a kérdés, hogy milyen lehet ez a két láb térdén feül. Vélhetően olyan mint alul, mert a nadrágja végig egyforma, akár a kályhaacsó. De mikor magukra maradtak, az illedelmes kíváncsiságát fogta gyepűbe.

— Honnan hozod ezt a sok mustrát Lőrinc? Valahonnan Tirolból jössz ugye?

— Onnan — felelt a nádszál vándor és megint az orra köré szivott: egy marék szomorúságot — ezt mind én magam készítettem.

— Hová megy ezután?

— Nem tudom. Talán haza. Mert már mindent eladtam, csak ez a pár darab maradt meg.

— Te Lőrinc — sugta a takácsné — jön a tél, holnap talán már elédbe nyakalja a havat. Maradj itt nálunk és taníts meg, hogy szövöd te az ilyent. Tavasz

szig eltartanálok.

Lőrinc izgalmas csöndben az állat tapogatta és olyan furcsa-boldogan bölintett, mint aki nagyon bánatos hírt vesz tudomásul.

*

Esténként a másnapra való pamutot gombolyították, többnyire lámpa nélkül, mert ezt így is lehet. Lőrinc tartotta a göngyöveget, a takácsné gombolyította. A vörös fonál szinte sercegett köztük. Lőrinc kezéről mint egy szomorú szent seb sugara szaladt az asszony ölébe. Ki tudja mit csinált ott, mert ha elhallgattak, az asszony fölnezní se mert és a gombolyag ahogy nőtt, úgy hitte: a szive nagyobbodik az ujjai között.

— Ugye nálatok nem ilyen kövérek az asszonyok mint itt, mint én vagyok — kérdezte az özvegy, mert még mindig éken ült a kíváncsisága — vékonyak, fürgék a ti leányaitok.

Lőrinc nevetett.

— Mért? Talán mert én sovány vagyok? Látta volna csak az én Katicámat.

— Neked volt Katicád?

Lőrinc egy sóhajtással egész nyarat fűtött a szobába. És beszélt. A takácsnének úgy ült a térdére minden szó mint egy-egy drága fehér galamb zöld rügyvel a csőrében.

— Mondd, szeretett téged Katica?

— Hogy szeretett-e? Még most is szeret. Meghalt, de érzem hogy szeret. És azóta kóválygok tavasztól télig. Ő vezet, ő adja utamra a szerencsét is. Az őriz, hogy megcsókoltam őt.

A kályhában nedves fa citerázott és a hájas takácsné pilláit valami furcsa melegség kezdte reszelni. Nem bírta tovább gombolyítani a pamutot.

— Mért nem meséled el?

— Jó, elmondom. Én náluk tanultam a mesterséget. Katica benn aludt én fenn a padlásán. A műhelyből egy széles ajtó nyílt a padlásra a gerendák közt, azon

engedtük le a kendert egy csigán. Sokat gondoltam Katicára és láttam, hogy az ő keze is mindig remeg, amikor együtt fűzőgetjük a nyúlste a fonalat. Egyszer azt mondja, hogy eljön éjjel hozzám, csak engedjem le a kötelet.

— De mért kötéllel? Mért nem került a feljárón?

— Hogy zajt ne üssön. Mert így csak a csiga nyikorgott nagyon. Kövér volt, a lelkem. De szebb is, hogy ezt találtuk ki. Valahányszor följött, megcsókolt és akkor szépen leengedtem.

— És te visszacsókoltad ugye? Hol csókoltad meg?

— Az arcát... mint most téged — nyögte a hórihorgas jövevény elerőtlenedve és a takácsné két televény arcán hidegen végigszántott az orra mint a meredt ekevas.

*

Kipattant itt is, ott is lassan a hihetetlen titok, hogy Lőrincet egy Katica megcsókolta és Lőrinc visszaadta a csókot. A kántorné savanykás regényeket izlegetett fennkölt lelkével, a kántor viszont épen beteg volt. Lőrincről megsejtették, hogy az orgonán is énekesen tudja korsolyázni az ujjait. A roratés miséket már Lőrinc süvöltő hangja vitte az ég felé. A kántor fölgyógyultával ketten tartották a kórust. Megható áhitat volt, a kántor is melegen érezte. Lőrinc hátsó hangon fél löféjével mindig előljárva húzta az éneket, a kántor viszont nem engedte. A két hang mégis oly göresösen csavarodott egybe, mint a keményen font korbács, az égi angyaloknak szétválasztották a két szív viszketős zsol-tárját. Még a süket pap is gyakran meg-rázkódott az oltár előtt. Este pedig Lőrinc mesélte a csók történetét Katicával a kántorné ábrándos merengése előtt.

*

De kiderült, hogy Lőrinc tudja szépen ráfesteni a betüket és a virágokat a kóporsóra. Azonnal minden haláleset az ő

munkájával járt az asztalosnál. Az asztalos felesége azonban gyáva volt, mint egy kis angyal és bár szemében ott fűdött minden nefelejcs kéksége, kért a Lőrincet, hogy Katicáról meséljen. Nem is hallja meg tőle soha, nélkülül megy a halottakhoz, ahova már készülöben volt azzal az egyetlen bus örömmel, hogy az ő nevét is Lőrinc fogja a sírkészít mellé aranyozni. De egy gazdag vacsora kövér jószága fölvarrta a legszomorubbuknak ígérkező estére ezt a csillagot. Lőrinc elmondta magától a híres nagy csók történetét és az asszony visszafordult az élet felé.

*

Egy kis csetepaté következett ezután a cifra hajdu felesége miatt. Katica csókja mintha rossz helyre esett volna itt, nem olvadt boldog csönddel a vérbe, mint a hópilha. Az asszonynak mi sem árthatott már, ugyilátszik, a csókot merészen piacra vihette, mint a ritka aranypénzt.

— Nekem mindent elmondott — adta nyugtalanul a biztosat a takácsné, amikor megneszelt valamit — Katica igenis szerette őt és Lőrinc megcsókolta az arcát.

A cifra hajdu felesége hangot se mukkant, csak a combjait kapta össze olyan szemtelen naivsággal, hogy minden rosszra lehetett gondolni. A hustalan emeletes legény viszont még aznap délután egy nagy sóhajtással vállára lendítette paksamétáját, kék szemé fénylett, mint a hideg tiszta tavasz, elindulásakor szokása szerint húzott egyet az orrán olyan szomorúan, hogy mindenki-nek szívébe szánalmat dőfött vele. Hal-lották, hogy a szomszéd faluban a kovácsnál telepedett le. A jószágot gondozta és olykor talán Katicáról is mesélt, amíg a műhelyben vig biztatást harangozott az álló és a kalapács.

CIRKUSZ

Gyermekszaj

Azok az elvetemült idioták, akik a vicclapokat szerkesztik és az újságok tréfás rovatait írják, szóval a humoristák, „Gyermekszaj” címmel szokták közzétenni ama válogatott sületlenségeket, amelyekért a nyájas olvasó, ha nem lenne tekintettel a címre, mint enyhítő körülményre, felrobbantná a szerkesztőséget. Ha egy élclapból lapzárta előtt tíz perccel hiányzik még két oldal szöveg, a szerkesztő kiadja az utasítást:

— Dajbukát, szedjen elő egypár régi rajzot, emeljen be fél oldal hírdetést és írjon gyorsan öt anyósviccet, két megadta nekik és kilence gyermekszaját.

Már ebből is kitünik, hogy elméletileg tekintve a dolgot, kétféle gyermekszaj van:

1. Olyan, amit tényleg egytől öt esztendőig terjedő egyén, tehát gyermek agyalt ki. Nevezük ezt *valóságos, vagy reális* gyermekszajnak. Az ilyen valóságos, vagy reális gyermekszaj rendelkezik ugyan némi zamattal, ez azonban rendszerint csak szűk családi körben élvezhető, mert olyan rokoni kapcsolatok és egyéb összefüggések ismeretét szükséges, amelyekről a be-nem-avatottnak fogalma sincsen, márpedig a fene megetté azt a viccet, amit magyarázni kell. Ez azonban a jobbik eset. Rendszerint az a baja a valóságos, vagy reális gyermekszajnak, hogy olyan buta, mint amilyen csak egy háromszendős kisdéd szellemessége lehet. Két évig üldözött egyszer egy anya, hogy irjam meg, milyen jót mondott a Pistike. Nevezett Pistike azt mondta egy konflisról: „Nini, milyen nagy darázs.”

2. Olyan, amit huszonöt esztendő fölül kilencvenháromszendőtől terjedő egyén, tehát humorista agyalt ki. Nevezük ezt *mesterséges, vagy imaginárius* gyermekszajnak. Ami nyomtatásban megjelenik, az kivétel nélkül mind ilyen mesterséges, vagy imaginárius gyermekszaj. Mindamellet tévedés lenne azt képzelnünk, hogy az utóbbi gyermekszaj, ha hamisítvány is, de legalább mulatságosabb a reális, vagy valódi gyermekszajnál. Egyáltalán nem. A mesterséges, vagy imaginárius gyermekszajnak az a baja, hogy olyan buta, mint amilyen csak egy negyvennégy éves vicclapszerkesztő szellemessége lehet. Sosem fogom elfelejteni ezt a gyermekszaját a *Fligende Blätter*-nek: „A *Bandika*; Mama, vannak szárnyatlan angyalok? — A *mama*: Nincsenek. — A *Bandika*: Akkor miért mondta a papa a Fräuleinnak, hogy maga egy angyal?”

Joggal figyelmeztetem tehát az olvasót, hogy se ne olvasson el az újságban olyan közleményt, amely fölött ez a cím foglal helyet: „Gyermekszaj”. Akkor se, ha az író megkísérik saját dédanyja lelkiüdvösségére, hogy nem ő találta ki a szóbanforgó vicceket és ha halottkémi becsületségét is adja arra, hogy azok egytől-egyig kitünők.

Ezekután közlök alább öt válogatott gyermekszaját, amik közül egyik jobb, mint a másik és amiket valamennyit a magam két impozáns fülével hallottam.

1.

A bácsi megkérde a négyéves kisfiút: — Mondd meg szépen, hogy hívnak? — Serényi Gusztikának.

A bácsi beéri a felvilágosítással és nem érdeklődik tovább, hanem beszélgetni kezd a mamával. Gusztika vár egy darabig, aztán megrántja a bácsi kabátját:

— Mit akarsz? — kérde a bácsi.

Serény Gusztika szemrehányóan rá-néz:

— Na és hogy hol lakunk?

2.

Kaczér Illés, a Pozsonyban élő kitünő író dolgozni szeretne, de nem lehet, mert legkisebb fia éppen kísérleteket tesz a távodítási világrekord megjavítására és erről nem lehet lebeszélni.

Az atya végre azt proponálja csemeté-jének, hogy menjen le az udvarra játszani.

— Nem lehet, mert piszkos a kezem — hangzik a válasz.

Mutatja. A keze csakugyan szurtos, sőt szurkos. Vastagon van rászáradva a kátrány.

— Mosd meg!

— Nem megy le.

— Ha nem megy le — viccel az apa türelmetlenül — akkor menj le te!

A három éves kölyök megáll zsebre-dugott kézzel az apja előtt:

— Mondd, ezt te találd most ki,

vagy pedig talán hallottad valakitől?

3.

Lillikének este, mielőtt lefektetik aludni, a napirend értelmében rá kell ülni egy bizonyos edényre. Eppen rajta tanyázik, amikor átmege a szobán egy néni, aki a felnőtteket jellemző tapintatlansággal megtudakolja:

— Elvégezted már a dolgod, Lillike?

A kislány lebiggyesztí ajkát és fölényesen legyint:

— Nem forszirozom.

4.

Szenes Bélának, a kitünő humoristá-

nak a kislánya beteg. Megkérde tőle a szülei:

— Mid fáj?

— Fáj a lábam — panaszkodik a kislány — és fáj a hasam... meg fáj a fogam... a szemem is fáj... fáj az egész gyerek...

5.

Az öt éves Józsi rendkívül precíz fiatalember. Arra a kérdésre, hogy hat-hetes kisöccse mit csinál, így felel:

— Bent szopik egy cselédből.

dító.

Olaszország Romániát is be akarja vonni a jugoszlávellenes blokkba

A beogradi olasz követ a külügyminisztériumban

Berlinből jelentik: Bethlen István gróf magyar miniszterelnök római utitervével kapcsolatban a *Berliner Tagblatt* azt a szenzációs értesülését közli, hogy

az olasz diplomácia ismét hatalmas erőfeszítéseket tesz a román-olasz barátság kiépítésére. A román közeledéssel az olasz diplomácia egyrészt bezárná a Jugoszlávia köré kovácsolt gyűrűt.

másrészt azonban Olaszország, amely mögött ilyen tekintetben mindig angol érdekek állanak, rendkívül érdeklődik a román petróleum-vidékek iránt is. Állítólag azzal a tervvel is foglalkoznak, hogy

a román petróleum-vidékekről egész Szalonikig a Baku-batumi petróleum-vezető csatornához hasonló határ- és petróleumcsatornákat építenének

és ez a gigantikus terv teljesen megfelelne Olaszország Balkán-politikájának.

Az olasz követ a külügyminisztériumban

Beogradból jelentik: Bodrero olasz követ pénteken megjelent a külügyminisztériumban, ahol meglátogatta Markovics Jován dr. külügyminiszterhelyettest. Bodrero a külügyminisztériumból távozva kijelentette az újságírók előtt, hogy boldog újévet kívánt a külügyminiszterhelyettesnek és részvétét fejezte ki dr. Ribarcs Ottokár halála alkalmából. Általában azonban azt hiszik, hogy az olasz követ látogatásának más célja is volt és

Bodrero különösen aziránt érdeklődött a külügyminisztériumban, hogy mi a hivatalos jugoszláv álláspont az olasz-magyar közeledés kérdésében.

Erről a kérdéstről azonban Bodrero követ nem volt hajlandó nyilatkozni.

Londonban úgy tudják, hogy nem készül olasz-magyar barátsági szerződés

Londonból jelentik: A Daily News úgy tudja, hogy

Bethlen miniszterelnök nem szándékozik Olaszországgal barátsági szerződésről tárgyalni.

A lap szerint az esetleges római megbeszélések előzményei 1926 őszére nyulnak vissza, amikor Magyarország az adriai kikötő ügyében tapogatódzott, hangsúlyozta, hogy ez a probléma csak a két érdekelttel, a jugoszláv és olasz kormányval egyetértésben oldható meg.

A bolgár sajtó Bethlen római utjáról

Szófiából jelentik: A bolgár sajtó egyrésze is foglalkozik már Bethlen magyar miniszterelnök tervbe vett római utjával. A hivatalos *Slobodna Recs* azt írja, hogy Bethlen terve-

zett római útja a tiranai szerződés után a legnagyobb európai szenzáció. A lap közli az utazással kapcsolatos külföldi híreszteléseket és megemlíti, hogy

ugy Olaszország, mint Jugoszlávia ajánlatot tett Magyar-

Chamberlain újból találkozik Mussolinivel

Londonból jelentik: A Morning Post római tudósítója megerősíti a Chamberlain, Mussolini és Volti olasz pénzügyminiszter közötti találkozás híreit.

Az angol külügyminiszter való-

színűleg január 20-ikán a római angol követség fogadóestjén fog találkozni Mussolinivel, a találkozás azonban, értesülésünk szerint, nem hivatalos formában fog megtörténni.

Radics Istvánt öt napi elzárásra ítélték

A zagrebi törvényszék új ítélete Franics volt vasutigazgató rágalmazási próbén

Zagrebból jelentik: A zagrebi törvényszék pénteken hirdette ki újabb ítéletét abban a sajtóperben, amelyet Franics-Pozsezanin Leonid, volt zagrebi vasutigazgató indított Radics István ellen a *Dom*-ban megjelent cikk miatt, amelyben a vasutigazgatóról azt írták, hogy visszaél hivatalos hatalmával, párt-politikát üz hivatalából, továbbá hanyag és gondatlan.

Elsőizben a törvényszék felmen-

tette Radics Istvánt a sajtó utján elkövetett rágalmazás vádjá alól. A hétszemélyes tábla azonban megsemmisítette az ítéletet és az ügyben új tárgyalást rendelt el. A pénteki tárgyaláson a bíróság bünyesnek mondta ki Radicsot és öt napi elzárásra, amely ötszáz dinár pénzbüntetésre változtatható át, valamint a perköltések viselésére ítélte. Az ítélet ellen mindkét fél felebbezett.

Curtius kormányalakítási kísérlete megakadt a nacionalisták miatt

A centrum határozott állásfoglalásra szólította fel a német nemzeti pártot

Berlinből jelentik: Curtius dr. kormányalakítási tárgyalásai még mindig nem jutottak előbbre és

a kormányválság még mindig ugyanazon a ponton van, ahol kedden volt, amikor Curtius megkapta kancellárrá való de-szignálását.

Az ütközőpont az, hogy a német nacionalisták nem akarnak szint vállalni. Curtius csütörtökön újból tárgyal Stresemannal és a centrum-párt két vezető tagjával, Guerarddal és Stegerwaldal, akiket a párt küldött ki megbízottai gyanánt.

A centrum elvi álláspontja ma is az, hogy addig nem áll szóba a nacionalistákkal a kormányalakítás módzatai felől, amíg a legfontosabb elvi kérdésekben határozott állást nem foglalnak.

Guerard és Stegerwald írásban terjesztették elő, hogy a centrum a következő kérdésekre kér a nacionalistáktól minden félreértést kizáró választ:

1. Milyen álláspontot foglal el a német nemzeti párt a köztársasági államforma kérdésében és

egyáltalán elismeri-e a nacionalista párt a weimari alkotmányt minden fentartás nélkül.

2. Hajlandó-e a német nemzeti párt a locarnói, genfi és thoiry-i külpolitika alapjára helyezkedni és kész-e a nemzeti párt a külpolitikát az eddigi szellemében folytatni.

3. Mi az álláspontja a német nemzeti pártnak a munkaidőről szóló törvényjavaslat tárgyában.

Ez az utolsó kérdés nemcsak a nacionalistákhoz, hanem a néppárthoz is szól, amellyel a centrum külön kíván tárgyalni arról, hogy

miként lehetne a birodalmi hadsereget minden politizálástól távol-tartani.

Politikai körökben nem hiszik, hogy a nacionalisták szint vallanak, hanem

a német nemzetiek válasza bizonyára kiterő lesz és semmi-esetre sem olyan, ami a centrumot kielégíthetné.

Eppen ezért ezzel politikai körök véleménye szerint a Curtius-epizód lezártnak tekinthető.

Radics István nem jön Suboticára

Nagysikerű gyűlést tartott Topolán a magyar párt és a radikális párt

Vasárnap mindenfelé népgyűléseket tartanak — A szuboticaí nagygyűlés előkészületei

A radikális-párt és a magyar párt imponáns népgyűlése zajlott le pénteken délelőtt Topolán.

A gyűlést, amely délelőtt tíz órakor kezdődött többszáz főnyi közönség előtt, dr. *Pletikoszics* András királyi közjegyző nyitotta meg szerb és magyar nyelvű beszéddel. Az első szónok dr. Nagy Ödön volt, aki a radikális-párttal kötött fegyverbarátság szükségességéről és előnyeiről beszélt. *Prokopy* Imre beszédében válaszolt az egyesült ellenzéknek plakátján kifejtett vádakra. *Prokopy* Imre hangzott, hogy a tartományi választás első lépés az önkormányzat felé, ezután hamarosan elkövetkeznek a járási és a községi választások is.

A következő szónok dr. *Fischer* Jákó volt, aki beszédében cáfolta az ellenzéknek azt a vádját, hogy az adóhivatalok tizenhat százalékos késedelmi kamatot szednek az adózóktól és hogy a munkásadó hat százalékra emelkedik. Dr. *Fischer* Jákó ismertette továbbá az adóegységesítési törvényben foglalt előnyöket, amelyek majdnem minden pótdótot eltörölnék.

— A tisztújításkor — mondotta dr. *Fischer* Jákó — buktassuk el azokat, akik nem érdemesek a marsalbotra és mondjuk ki a véleményünket, de olyankor, amikor a párt egyhangú határozattal állást foglalt, taktikai irányt választott, akkor nem szabad többé duzzogni, elégedetlenkedni, hangosan kritizálni, a zászlót elhagyni és az ellentáborba átpártolni, mert ez — megmondom nyíltan és leplezetlenül — árulás. Árulás és fegyvelemsértés azért, mert a jugoszláviai magyarok általános és egyetemes érdekeit csakis az országos magyar párt képviseli.

Ha a megkötött fegyverbarátsággal más egyebet el nem értünk, mint azt, hogy sok esztendő s vajadás után a szülési fájdalmak lecsillapodtak, hogy a világra jött kised törvényes származásának elismertetett, hogy mint ilyen polgárjogot és személyiséget nyert, hogy neve és léte az anyakönyvbe, a cégjegyzékbe bevezettetett, hogy szervezkedésének és fejlődésének feltételei biztosítottak és hogy a többi, az országos politikai pártokkal egysorba helyeztetett, már akkor is ezt olyan eredménynek kell tekinteni, amit senki le nem kicsinyelhet, le nem kritizálhat, ellenben amiért hálával és tisztelettel tartozik a radikális-pártnak, az országos magyar párt keresztapjának.

Fischer Jákó dr. nagyhatású beszéde után dr. *Jeszenszky* Ferdő a topolai radikális-párt részéről mondott beszédet, utána pedig *Markusev* Milán országgyűlési képviselő szólalt fel. A gyűlés utolsó szónoka dr. *Strelitzky* Dénes volt, aki a paktum történetét ismertette.

A szónokokat a topolai magyarság zajosan ünnepelte.

Pénteken délután a magyar párt kiküldöttjei *Markusev* Milán képviselővel együtt Bajsára mentek át, ahol szervezőgyűlést tartottak.

A radikális-párt és a magyar párt vasárnapi szuboticaí nagygyűlése iránt, melyet a városháza előtti tereen tartanak meg, nagy érdeklődés nyilvánul meg. Már eddig is több környékbeli pártszervezet jelentette be, hogy tagjai testületileg résztvesznek a vasárnapi gyűlésen, amelyen a szuboticaí radikális-párt legtekintélyesebb tagjain kívül a magyar párt szónokai mondanak beszédet.

Radics István helyett Radics Pavle

A Radics-párt zagrabi központi bizottsága értesítette a szuboticaí párt-

szervezet titkárságát, hogy *Radics* István vasárnapra tervezett szuboticaí utazása közben akadályok miatt elmarad és *Radics* István egyelőre nem jön Suboticára. Helyette a közeljövőben valószínűleg *Radics* Pavle és *Krajaev* Iván dr. miniszterek látogatnak el Suboticára.

Markovics Lázár Noviszadon

Noviszadról jelentik: A radikális iuság vasárnap délelőtt az Odeon moziban tart gyűlést, amelyen résztvesz dr. *Markovics* Lázár nemzetgyűlési képviselő, volt miniszter is. *Markovics* dr. beszédet is fog tartani a radikális-párt helyzetéről *Pasics* halála után.

Vasárnap délelőtt tíz órakor a noviszadi független demokrata-párt a Szlobodában nagygyűlést tart. A gyűlésen *Bozsovics* Gligorije nemzetgyűlési képviselő is részt vesz. Vasárnap még a Davidovics-párt is népgyűlést tart a polgári lövöldében.

Agitációs gyűlések a szombori kerületben

Szomborból jelentik: A radikális-párttal szövetkezett magyar párt és a német párt a szombori kerületben nagy agitációt fejt ki és sorozatos gyűléseket tart az egyes községekben.

A magyar párt pénteken Szivácson és Csonoplján, a német párt pedig Krnjačan és Csonoplján tartott látogatott népgyűlést. Szombaton a magyar párt Bezdanban és Bajmokon, vasárnap pedig Szrpszki Mileticsen és Baranya több községében tart gyűlést. A gyűlések szónokai dr. *Palásthy* Ödön, dr. *Deak* Leó és a helyi szervezetek vezetői lesznek.

A német párt szombaton Stanisicsen és Gákovon, vasárnap pedig Szrpszki Mileticsen, Filipovon, Apatinban és Priglevica Szveti Ivánon tart gyűléseket.

Választási elnökök a vrsaci és belackvai kerületekben

Vrsacról jelentik: A belügyminisztérium Vrsac várost kilenc szavazó kerületre osztotta fel, míg Belackván mindössze két szavazatszedő-bizottság fog működni.

Vrsacon szavazatszedő-bizottsági elnökök: I. Dr. *Fischer* György, II. *Nedelkovic* Szlavkó bírósági jegyző, III. Dr. *György* Zsigmond tanár, IV. *Milenkovic* Ivan ügyvéd, V. *Sztojkovics* Szvetisláv lelkész, VI. Dr. *Nikolajevics* Stefan ügyvéd, VII. Dr. *Jevrics* Szlavkó ügyvéd, VIII. Dr. *Gyurics* Miklós ügyvéd, IX. Dr. *Liszavac* Mladen királyi közjegyző.

A vrsaci járásban: Vatin Malizsánon: *Putnik* Milivoj vrsaci ügyvéd, *Veliki-gájon* dr. *Mijatovic* Szvetomír ügyvéd, *Veliki-szredistén* és *Malo-szredistén* dr. *Vuletics* Ivan ügyvéd, *Vlejko*vacon dr. *Neskov* Pájó ügyvéd, *Vojvodincin* *Perics* Jura tanár, *Gudurican* *Todies* Ante tanár, *Jablonkán* *Zsivanovic* Bránkó tanító, *Jermenovicin* dr. *Konyirovic* György ügyvédjelölt, *Konakon* *Brasovan* *Nenat* tanár, *Margitan* *Jovanovic* Dusan tanítóképző-igazgató, *Mariolanon* dr. *Filipon* Martin ügyvéd, *Markovacon* *Tokin* *Jóca* tanfelügyelő, *Ritisevon* dr. *Zsvikovic* Negonyin ügyvéd, *Szvetijovon* *Trifunovic* Aleksza járási építész, *Sztarilecen* *Vujkovic* Pavle tanár, *Hajduscan* *Ribarov* Dusan tanfelügyelő.

Blaerkva városban: I. Dr. *Prudan* Ivan törvényszéki bíró, II. Dr. *Eisel* Ferenc törvényszéki bíró.

A belackvai járásban: *Banatszki* *Karlovac*: I. *Georgievics* Eozsidár törvényszéki bíró, II. *Tomasevics* Szvetozár törvényszéki bíró. Vrsacegajon *Nedelkovic* Boskó államügyész, *Grebeacon* *Miletics* Milán törvényszéki bíró. *Dupljan*

Carics Andrea törvényszéki jegyző, *Zogajcan* dr. *Miletics* Zsifkó ügyvéd, *Szibsten* *Popovic* Dragutin tanfelügyelő, *Jaszenovan* *Radoszanjevic* Szlavkó törvényszéki jegyző, *Kruscsican* dr. *Devosko* Angelko törvényszéki jegyző, *Kuzsics* I. *Szinzsar* Szvetko közjegyző, II. *Cakics* Nikola tanár, *Nikollincin* I. *Lendovsek* Bogan törvényszéki bíró, II. *Bugarski* *Mirosláv* tanító, *Palánkán* *Popovics* Ugesse tanfelügyelő, *Szkarsán* *Szovic* Toma tanár, *Ulma* I. *Milkovic*

Blagoje tanár, II. *Prilepko* Pavle jegyző, *Zrvenka-zrkava* *Milenko* Bugarin tanító, *Susaran* *Putnik* Jovan dr. ügyvéd.

Az alibunári járásban: *Alibunár* I. *Reinhardt* Kozina járásbíró, II. *Szelivanov* Vszevolod járásbíró, *Bokán* *Vukics* Milán tanár, *Vladimirovacon* I. *Jovanovic* Bránkó dr. ügyvéd, II. *Mihallovics* Cirillo járásbírói jegyző, *Dobricán* dr. *Nikovics* Bogoszláv ügyvéd, *Ilandzsán* I. dr. *Milenkovic* Ivan ügyvéd, II. dr. *Bokor* Ignác tanár, *Margitán* dr. *Juga* Vladimir tanár, *Számoson* dr. *Sztanojevic* Braniszláv ügyvéd *Száresán* *Rankovic* Zsivojin tanító, *Szvetimihajlon* I. *Vukanovic* Milutin tanító, II. *Karelovics* Dinkó gazdasági előadó, *Szelenson* *Tokin* István tanár, *Szécsányon* *Kocsoga* Sándor tanító, *Szlovaeski* *Alekszandrovacon* *Vszelinovic* Ozren tanító, *Szrbzke* *Neuzinan* *Rizsnjár* *Dragutin* tanító, *Ferdinen* *Sztanescul* *Dragomir* tanító, *Suplaján* *Zsvikov* Száva tanító, *Surjan* *Jankovic* *Blagoje* tanító.

A náthaláz

Magyarországra is elérkezett

Prágában tízezer spanyolbeteget ápolnak

Budapestről jelentik: A náthalázjárvány elérkezett Magyarországra is és a szegedi mintegy száz náthalázás megbetegedésen kívül *Budapest* is terjed az influenzajárvány. A budapesti tisztii főorvosi hivatal pénteken kiadott jelentése szerint a spanyoljárvány Budapestre még nem ért el, azonban annyit már meg lehet állapítani, hogy Budapest területén nagy mértékben terjed az influenza. Ezért az illetékes hatóságok pénteken egész sor preventív intézkedést tettek. A kórházak felkészültek arra, hogy már az első napokban nyolcszáz ágyat tudjanak rendelkezésre bocsátani, ha erre szükség lesz. Gondoskodás történt arról is, hogy a fertőtlenítő intézet teljes üzemében rendelkezésre álljon. A hatóságok elrendelték ezenkívül, hogy Budapest egész területén az összes gyógyszerárak naponta este nyolc óráig tartoznak nyitva tartani. A villamosok zsufoltóságának megszüntetésére is intézkedések vannak készülöben.

A szegedi honvéd állomásparancsnokság egészségügyi osztálya egyébként pénteken hivatalos jelentést adott ki, amely szerint a fellepett megbetegedések nem spanyolnáthás megbetegedések, hanem egyszerű influenza esetek. A katonák

megbetegedése egyáltalán nem súlyos és aggodalomra nincsen semmi ok. A honvédelmi minisztérium részéről is kijelentették, hogy a szegedi spanyoljárványról elterjedt hírek teljesen alaptalanok, hanem csak egyszerűen arról van szó, hogy nyolcvan szegedi katona egyszerűen influenzában megbetegedett és a betegek legnagyobb része csak erős náthában, torokfájásban és tüdőhurutban szenved, de a spanyol náthát jellemző orrvérzés és tüdőgyulladás egyiknél sem lépett fel.

Mint Prágából jelentik, a városban erősen terjed a spanyoljárvány. A fővárosban és környékén körülbelül ötezer spanyolbeteg van. A járvány elsősorban a munkások között szedi áldozatait és a betegsegélyzőpénztár orvosai nem győzik a munkát. A csehszlovák távirati iroda péntek délelőtt kiadott jelentése szerint Prágában már tízezerre emelkedett a spanyolbetegek száma.

Madridi jelentés szerint a náthaláz egész Spanyolországban terjed. A fővárosban a járvány határozottan rosszindulatú és a halálozások száma rohamosan nő. A múlt héten négyszáz halálos áldozata volt Madridban a spanyol influenzának és ez a szám ezen a héten már eddig több mint ötszázra emelkedett.

Villanyháboru Pancsevón

A villamostársaság ki akarja kapcsolni az áramot, a város le akarja foglalni a villanytelepet

Pancsevőről jelentik: Pancsevó város tanácsa és a pancsevói villamostelep között hosszú idő óta ellentétek merültek fel és a viszony most végkép elmérgesedett.

Pancsevó város tanácsa 1924-ben kötött szerződést a »Starkstrom Aulage A. G. Berlin« társasággal a városnak villamosvilágítással való ellátására vonatkozóan. A szerződés 9-ik pontja dollárértékben állapítja meg azt a maximumot, amelyet a társaság az áramért számíthat és ennek alapján a világítási áram árát kilenc dinárban, az ipari áramét hét, a közhivatalok, városi épületek és tisztviselők számára pedig öt dinárban állapították meg kilovattonként. 1925-ben, bár a szerződés módot adott volna az árak leszállítására, a város hosszas tárgyalás után hozzájárult ahhoz, hogy 1926 május 5-ig a régi árak maradjanak érvényben.

1926 júniusában a városi tanács átiratot intézett a villamostársasághoz és figyelmeztette, hogy a szerződés értelmében köteles leszállítani az árakat. A társaság nem válaszolt az átiratra, hanem bejelentette, hogy »Banatsko Električno Preduzeće Pancsevó« címmel

részvénytársasággá őhajt átalakulni és felszólította a várost is részvényjegyzésre. A város kijelentette, hogy a részvénytársaság megalakulása addig nem lehetséges, míg a vállalat és a város közötti kérdések elintézték nem nyertek.

Közben a városi tanács értesült arról, hogy a vállalat az írásbeli figyelmeztetés ellenére is a 9, 7 és 5 dináros árakat számítja. Erre 1926 december 28-án a kizselyesített tanács határozatot hozott, amelynek értelmében plakátokon felhívták a város lakosságát, hogy május 25. óta ne tartozik a magas áramárakat fizetni, hanem csak a szerződés szerinti dollárokat: a világítási áramért hat dinárt, ipari áramért 4,65 dinárt, közintézményeknek és városi tisztviselőknek 3,34 dinárt.

Ez a plakát néhány nap előtt jelent meg Pancsevón és pár napra rá a villanytelep értesítette a fogyasztókat, hogy aki nem hajlandó megfizetni, annak a telep nem szolgáltat áramot.

A város lakossága érdeklődéssel várja a viszálykodás kimenetelét. A városi tanácsnak az a szándéka, hogy ha a társaság megtagadja az áramszolgáltatást, hatóságilag lefoglalják a villanytelepet.

HIREK

Számoljon mindenki a tényekkel

A kenyérről lehántom a haját és a friss, meleg bél vonaglik az ujjaim között, akár az élő gyomor, amelyet most vágtak fel. És a gőze úgy párolog el, mint az utolsó lehellet. Én a kenyeret eszem meg, engem pedig az élet fái fel, amelynek nincsenek lírai szempontjai és nem tűnődik emésztés közben. E tekintetben tehát ridegebb és materialistább a krokodilusnál is, amely lakmározás után hasrafekszik a Nilus partjára ábrándozni. Ő, a drámaírók tévedése ott kezdődik, amikor a halált, a revolvért, vagy az örültekházát csapják poennek a harmadik felvonás végére. A halál: szabadulás és ut a boldogság felé. Boldog a boldogtalan, mert előtte állnak még a boldogság végtelen országutjai. Ki emlékszik önmagára álmában? Az álom a legveszedelmebb agitáció az élet ellen. Én szenvedtem, gyöttröttem, kivert a hideg verejték a fájdalomtól és futásnak eredtem iradtalan mezők felé, csak az nem jutott eszembe, hogy felébredjek. Délben borjonyelvet ettem ebédre és a nyelv sima, kedves és ilde volt, akár az enyém. Csak a véletlen mulott, hogy nem a saját nyelvembe haraptam. Csupa misztifikáció. A szemem káprázik, a fülem zug és olyan magától értetődő ez a zene-bona, ami a napfoltokból árad. Mért zöld a zöld és mért kék a kék? Az erősvágyu embert én nem engedném ki a világba. Becsuknám életfogytiglan, hogy epkedjen és ne lássa meg soha a szürke csudákat, a hétköznapi városokat és az unalom völgyét.

De jó annak, aki ráér észrevenni a hibákat, a ferde tornyokat és ferde tekinteteket. Aki kihuzza felebarátja szeméből a szálkákat és a gerendákat. Az apostolok minden csépp tüsurás miatt hosszúért kiáltottak az eget urához, de a névtelen szegény ember hátából szuronyok állnak ki, míg combjában puskagolyók vertek vérszket éhes darázsrajként.

Hozsánna néked nap, aki a békára is marokkal szóród a sugarakat. De mért tartozunk néked ezért alázattal, tömjémmel és vérrel? A gyermekek és a vakok farkasszem néznek veled és a köd beköti szemeidet, mint a halálraítélteket. Jaj annak, aki elrugaszkozik a realitások pallójáról és kalandozni merészel az űrben. Számoljunk tehát a tényekkel, de ne reméljük a végső lezárást. Ez a rendetlen rend a dolgok zürzavarja, amint írva vagyott.

Tél van, hidegek a délutánok, én már felvettem a télikabátom, de a Luxemburg kertben meztelenül ácsorognak a nimfák. Diána combja világít a holdban, az eb szája lilára vált, Apolló térde már egészen zöld, a bór Bacchus torkára fagyott és Afrodite melle! Ó istenem! Pedig a föld estére felengedett, a felhők lejöttek a város alá és az ég szája pityergőre áll: az istennők ma éjjel megáznak és nem kerülnek el a torokgyulladást.

(más.)

*

— A román király napiparancsot adott ki a román újév alkalmából. Bukarestből jelentik: Ferdinánd király az új esztendő előtt, mint legfőbb hadúr a következő napiparancsot fordult a hadsereg tagjaihoz: „Az újév alkalmából szívem teljes melegével köszöntöm drága hadseregemet, amely fáradhatatlan aktivitásával kiérdemelte azt a bizalmat, amelyet az ország beléjehelyezett. Köszönöm az összes tiszteknek és drága katonáimnak kötelességeljesítését és remélem, hogy a jövőben ugyanazzal az akarással fogják teljesíteni kötelességeiket. Köszönöm a fegyelmet, amely a hadsereg alapfeltétele. Kívánom és remélem, hogy a hadsereg az új esztendőben is méltó lesz arra az áldozatkészre, amely az ország részéről osztályrészül jut.

— Pellegrinetti pápai nuncius a külügyminiszterhelyettesnél. Beogradból jelentik: Pellegrinetti pápai nuncius pénteken felkereste a külügyminisztériumban Markovics Jován külügyminiszterhelyettesét, akinek újévi üdvözlését fejezte ki és ezenkívül a konkordátum ügyében is tanácskozott.

— A ljubljani sakkokör legyőzték a noviszadi sakk-kör csapatát. Noviszadról jelentik: A szubotici országos városközi sakkverseny lezajlása után a ljubljani sakkokör játékosai pénteken Noviszadra utaztak, ahol a noviszadi sakk-kör csapatával barátságos mérkőzést játszottak. A sakk-verseny a noviszadi sakk-kör klubhelyiségében az Elit-kávéházban délután három órakerkeződött. A Mesterovics (Noviszad) — Szever (Ljubljana) játszmát erős küzdelem után Szever nyerte meg. A Pirc (Ljubljana) — Vidor parti remis-sel végződött. Bizám (Noviszad) — Vogalnik ellen vesztett. Úzsinszki (Noviszad) — Aljechin-megnyitásban vesztett Fuzlanival (Ljubljana) szemben. A Csányi (Noviszad) — Mrslkár játszma remis lett. Rupnik (Ljubljana) harminchétf lépés után speciális partiban nyert Gribusin ellen. Vidmar Ciril (Ljubljana) — Rozenberg (Noviszad) remis-sel végeztek. A Bilics (Noviszad) Jerosov (Ljubljana) parti este tíz óraker, hét órai küzdelem után sem ért véget. Bilics állása jobb.

— Letartóztatták Kovno kommunista városatyáit. Berlinből jelentik: A Vossische Zeitung jelenté Kovnóból, hogy a litván rendőrség új főnöke a kovnoi városi tanács kommunista tagjait letartóztatta. A letartóztatás azért történt, mert a városi tanácsnak tagjai tiltakoztak a kommunisták agyonlövetése ellen. A katonai hatóságok államellenes cselekedetnek minősítették ezt a felszólalást. A kommunista városatyákat a kovnoi Citadellába zárták be. Valamennyitket haditörvényszék elé fogják állítani.

— A német delegáció résztvevői a szövetségi katonai tanács ülésén. Párisból jelentik: A szövetségi katonai tanács Foch tábornagy elnöke alatt teljes ülést tartott. Az ülésen megjelent Pawels tábornok vezetésével a német delegáció is. A Paris Soir azt írja, hogy a szövetségi katonai tanács ülése döntő jelentőségű. Hír szerint a német delegáció az ülésen pozitív javaslatokat terjesztett elő a keleti erődítmények kérdésében.

— Mussolini apja — szobrot kap Rímiben. Milanóból jelentik: Rímiben nemrég létesítettek egy felsőpariskolát, amelyet a „Duce” apjáról, Alessandro Mussoliniról neveztek el, aki ott valamikor, mint egyszerű kovács dolgozott. A rimini felsőpariskola vezetősége most elhatározta, hogy szoborban is megörökíti a „büszke és serénykezű” kovácsmester emlékét és felkérte Leonardo Bistolfit, hogy vállalja el a szobor elkészítését.

— Doumer lett a francia szenátus elnöke. Párisból jelentik: A szenátus pénteki ülésén Doumer volt pénzügyminisztert 238 szavazattal elnökké választották. A kamara pénteki ülésén foglalta el az elnöki széket Bouisson, az újonnan megválasztott szociáldemokrata elnök. Székfoglaló beszéde után bejelentette, hogy a kormány részéről indítvány érkezett, amely szerint az interpellációkat csak a pénteki ülésnapra tűzhetik ki. Poincaré miniszterelnök is felszólalt és azt mondta, hogy a kormány csak azoknak az interpellációknak a tárgyalásába bocsátkozik bele, amelyek nem külpolitikai természetűek. Leon Blum a szocialista párt nevében az indítvány ellen beszélt és kifejtette, hogy a krízis sokkal súlyosabb, semmint az interpellációk tárgyalását egy nappal is el lehetne halasztani. Módosító indítványt nyújtott be, hogy a külpolitikai tárgyu interpellációkat már a keddi napra tűzzék ki. Poincaré ismét felszólalt és a módosító indítványt visszautasította. Az elnök ezután szavazást rendelt el, amely a kormány nagy győzelemmel végződött. A kormány 365 szavazatot kapott 182

ellenzéki szavazat ellenében. A legközelebbi interpellációs nap január 25-ikén lesz. A kamara ülése alatt Briand külügyminiszter a szenátus külügyi bizottságának elnökével megállapodott abban, hogy a külügyi bizottság legközelebbi ülésén szótvesztik az általános külpolitikai helyzetet.

— Négy nagy hajóval gazdagodott a jugoszláv kereskedelmi flotta. Splitből jelentik: A jugoszláv kereskedelmi flotta az utóbbi napokban ismét három nagy egységgel gazdagodott. A spítói Jugoszláv—Amerikai tengerhajózási részvénytársaság pénteken vette át az Erle nevű gőzöst, amely ezental a Rimszki nevet fogja viselni, 8800 tonnás hajó. A Raescics hajózási részvénytársaság e hónapban veszi át a Savannac nevű gőzöst, amelyet Nevesinjének fognak keresztelni. Ez a hajó 8200 tonnás. A Raescics-társaság ezenkívül e hónapban veszi át a Cap St. Martin hajót, amelynek a neve Milos Obilics lesz.

— Tánchelyiségnek akarták kibérelni Konstantinápoly legrégebbi török templomát. Konstantinápolyból jelentik: Egy külföldi üzletemberekből alakult társaság ajánlatot tett a török kormányra, hogy nagy összegért kibérelje az Aja Sophia-templomot, amely Konstantinápoly egyik történelmi nevezetessége és első formájában még Nagy Konstantin császár építtette 326-ban. Az üzleti társaság tánchelyiséggé akarta átalakítani a templom belsejét. Azzal okolták meg a kérelmet, hogy a templom már úgy sem alkalmas arra, hogy rendes istentiszteleteket tartanak benne és kár volna, ha haszon nélkül állna helyben a mai rossz gazdasági viszonyok között. A szultán palotájának egy részét is átalakították már nyilvános mulatóhelyé. A török kormány a mohamedánok vallási érzékenységeire való tekintettel elutasította az ajánlatot.

— Ezernégyszáz új bélyeg jelent meg a múlt esztendőben. A Times érdekes összeállítást közöl a múlt esztendőben megjelent bélyegekről. Észereint Abesszíniától Zanzibárig 1400 új bélyeg jelent meg, szemben az 1925-ben kibocsátott 1850 bélyeggel. 1925. év azonban még »a háborus inflációhoz« tartozott. Egyedül a brit birodalom 175 új bélyegtervezet produkált. Ezek közül Uj-Szealand bélyegei az angol király karikatúráját ábrázolják. A valuta hullámszája természetesen nem marad hatás nélkül Franciaországra és gyarmataira, Belgiumra, Monacóra, Luxemburgra és Olaszországra, ahol a szükség állandóan új bélyegsorozatot diktál. Az amerikai exotikus államok viszont minden historial alkalmat megragadtak, hogy a bélyeggyűjtőket új anyaggal örvendeztessék meg. A filatelistáknak tehát nincs okuk panaszkodniok az elmúlt esztendőre.

— Új érzékeny filmanyagot találtak fel. Berlinből jelentik: Érdekes találmányt fognak legközelebb alkalmazni a filmszakmában. A berlini Görz-cég megvásárolt egy szabadalmat, amely új filmanyag és nyolcszor fényérzékenyebb, mint az eddig legérzékenyebb film. Ennek a filmnek segítségével lehetséges lesz közönséges fény mellett, tehát éjjel is filmfelvételeket eszközölni. A találmánynak a film terén különösen vonatkon, vagy esti sportesemények felvételénél van jelentősége.

— Egy utonálló Noviszad közelében meztelenre vetkőztetett egy cipészlegényt. Noviszadról jelentik: Susnyák Vása noviszadi származású huszonegy éves beogradi cipészegéd a Szilvesztert Sztarifutakon töltötte rokonai körében, de még az éjjeli vonattal vissza akart térni Beogradba, Futakról gyalog ment be a noviszadi pályaudvarra. Utközben éjjel két óra tájban, ott ahol a futaki országot keresztezi a vasuti vonalat, egyszerre eléje ugrott egy ismeretlen ember, aki megtámadta, földre teperte, levette a cipészegéd ruháit, cipőit és egy szál ingben elkergette. Susnyák Vása dideregve indult neki a városnak, ahol három óra tájban feljelentést tett a rendőrségen támadója ellen. A rendőrség megindította a nyomozást.

Ma és holnap óriási siker
A SORSÜLDÖZÖTTEK
8 felv. a proletárok életéből
naponta 4 | 6 | 8-30 óraker
A VÁROSI MOZIBAN

— Négy embert ölt meg a gáz. Brünnből jelentik: A brünni tartományfőnökség épületének pincéjében borzalmas gázmérgezés történt. A pincében fürdőterem van, amelyet a tartományfőnökség alkalmazottai használnak. Csütörtök este is fürdödni ment a tartományfőnökség étkezdéjének három pincére, tizen-négy-tizenhat éves fiatal gyerekek és velük volt az épület villanytelepének gépmestere is. Az alkalmazottak nem vették észre, hogy a fürdőkádakat fűtő gázvezeték egyik csöve megrepedt és mind a négyen eszméletüket veszítették a kiáramló gázban. A pincét csak csütörtök reggel nyitották föl és addigra a négy szerencsétlen alkalmazott belefutott a kádak vizébe.

— Krombholz Károly hangversenye. Óriási érdeklődés előzi meg a Szuboticiáról indult fiatal zongoraművészeket, Krombholz Károlynak a városi színház nagytermében ma, szombaton este fél kilenc órai kezdettel megtartandó hangversenyt. Krombholz Károly már szép külföldi sikerre tekinthet vissza és az mindenképp indokoltá teszi azt a nagy érdeklődést, amely a szubotici származású fiatal zongoraművész koncertje iránt megnyilvánul. A hangverseny műsora: 1. a) Beethoven: Andante favori, b) Chopin: Polonaise C-moll, Fantasie Impromptu, Etude, Walzer, Ballade Asdur. 2. a) Rachmaninoff: Prélude, b) Liszt: XII. Rapsodia, 3. Schumann: Études symphoniques. A hangversenyre jegyek még kaphatók Krombholz zongorahangolónál és a Heumann-féle könyvkereskedésben.

— A Francia Klub tagjai a tiszti otthonban. A Francia Klub január 13-iki teadélutánja elmaradt. A tagok hivatalosan a tiszti otthon január 13-iki megnyitó ünnepélyére.

— Közrekerült az ál-Hohenzollern herceg. Kölnből jelentik: A furfangos Damera, aki Turingia több városában, mint Vilmos porosz herceg, nagyszabású színhámságokat követett el, a góthai udvari színházban díszelhadáson ünnepelette magát az udvari páholyban, nagy pénzösszegeket vett fel és aztán megugrott, utoljára Kölnben tünt fel. Egy előkelő kölni családot is megtévesztett, mikor pedig megjelent ellene a körözlevél, amely arcképét is közölte, eltűnt Kölnből is. A detektívek azóta hasztalanul kutattak, míg most sikerült letartóztatni. Az ál-Hohenzollern herceg Kölnből Euskirchenbe szökött s az ottani francia megszálló csapatok parancsnokaságánál fölvetette magát az idegen légióba. Most kellett volna a katonai szállítmánnyal együtt vonaton Metzbe utaznia, de az euskircheneri német rendőrség ennek nesztét vette és mikor a színháms Trierben fel akart szállni a vonatra, letartóztatták. Damera akkor is elegáns ruhában volt és fennhéjázóan viselkedett. Szinte büszkélkedve vallotta be, hogy ő ültette fel a góthai intendánst és a városi urakat, akik tiszteletére díszelhadást rendeztek és nevetve mondta a rendőröknek, hogy még mindenki felült neki.

Orvosi hír. Dr. Kohn Lipótné med. univ. Dr. Fischer Regina, volt közkórházi orvos rendeléseit Jász-Tomityon (Módos), a Krausz-féle házban megkezdte.

Költözködik a szubotcai tanonciskola. A szubotcai tanonciskola eddigi helyiségéből átköltözik a harmadik körü Szent Rókus elemi iskolába. Az új helyiségben január hó tizenhetedikén kezdődik az előadás.

A SAND február hó 1-én rendezni meg ezidei bálját a Bárány-szálloda összes termeiben.

A szubotcai zsidó Nőegylet és Népkönyha táncmulatsága. A szubotcai zsidó Nőegylet és Népkönyha január 18-ikán bálát rendez a Bárány-szálló termeiben. A zenét Pátkai Sándor művésznek szolgálatja. A meghívókat eladták és ezúton kéri a rendezőség azokat, akik tévedésből nem kaptak, forduljanak az egyesület titkárához.

Kraljevbregi pezsgő a vezető márka!

Tíz nap alatt hat tüzeset volt Vrsacón. Vrsacón az utóbbi időben csaknem naponként tüzeset fordult elő. Január elsejétől tizedikéig hat esetben kellett munkába lépniük a tűzoltóknak. Kedden este egy kis parasztház lett a lángok martaléka.

Betörés Noviszadon. Noviszadról jelentik: Gerzsó András házába a padláson keresztül ismeretlen tettesek behatoltak és több ezer dinár értékű ágyneműt, fehérneműt és ruhát loptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

KINTORNA

Ugyan szomszédasszony, nem lehet megszólalni azért azt a nőt. Egy fiatal, szép asszonynak sok mindent meg lehet bocsátani. Én tudom tapasztalatból...

A fiatal tolvaj néhány nappal az esküvője előtt beállít jóvendőbeli apósa-hoz, a vén betörőhöz:

— Valamit akarok kérdezni, papa.
— Na?
— A menyasszonyi ruhát te lopod vagy én lopjam?

A nagysága rászól a szobaleányra:
— Ha még egyszer észreveszem, hogy valakivel a konyhában csokolózik, megmondom a férjemnek.

— Az istenért, nagysága, meg ne mondja neki, hiszen ugyis féltékeny rám.

A vendéglős megalkuszik a borkereskedővel, aztán bucsuzóban megkérdezi:
— És mondja, kérem, mennyi vizet bír el ez a bor?

— Hektónként ötven litert.
Harmadnap dulva-fulva állít be a vendéglős a borkereskedőhöz:

— Hallja, én hozzáöntöttem ötven liter vizet a borhoz és a vendégeim azt mondották, hogy ihatatlan.

A borkereskedő könnyedén legyint:
— Na ja, ha még maga is hozzáöntött ötven literet!...

KÖZGAZDASÁG

A Duna-menti gabona-tőzsdék együttműködése

Szabályozni akarják a budapesti, bécsi, pozsonyi, prágai és noviszadi tőzsdék egymás közötti viszonyát.

Budapestről jelentik: A budapesti gabona-tőzsde vezetősége nagyfontosságú értekezletet tartott, amelynek tárgya a bécsi gabona-tőzsde által tervezett Donauvertrag megbeszélése volt. Ennek az egyezménynek az volna a célja, hogy a Duna-menti gabona-tőzsdék szerződést kötnének egymással, amelynek alapján egyelőre a buza és tengeri üzleteket egyöntetű üzletlétségi szabályok alapján bonyolítanák le.

A bécsi gabona-tőzsde által felvetett szerződéses megállapodás a budapesti, bécsi, pozsonyi, prágai és noviszadi gabona-tőzsdék egymás közötti forgalmát szabályozná, de olyanformán, hogy mind-egyik tőzsde fenntartaná függetlenségét és csak a buza és tengeri üzletekre vonatkozólag kötnének szerződést.

A budapesti gabona-tőzsdén rendkívüli fontosságot tulajdonítanak a szerződésnek, amely egyrészt szorosabbra fűzné a Duna-menti gabona-tőzsdék együttműködését, másrészt lehetővé tenné az üzletek egyöntetű lebonyolítását.

SPORT

Megsemmisítették a botránybafult noviszadi OSKV—NAK mérkőzést

Egy évre fel függesztették Fehér István bíraskodási jogát

Noviszadról jelentik: Az OSKV—NAK I. osztályu bajnoki mérkőzést — mint ismeretes — hat perccel a rendes időlelettel előtt be kellett fejezni, mert a pályán olyan botrányos jelenetek játszódtak le, hogy rendőri beavatkozásra volt szükség.

Az OSKV és a NAK régi riválisok, az őszi bajnoki forduló eredménye pedig sorsdöntő volt az 1927. évi bajnokság kimenetelére. Így érthető, hogy mindkét csapat minden tudását belevitte a mérkőzésbe. Simonyi Sándor bíró gyengesége miatt azonban a játékosok példátlan durvaságokat engedtek meg maguknak, végül is a közönség berohant a pályára és elverte a NAK játékosait. Olyan általános nagy kavardóság támadt ebből, hogy a rendőrségnek kellett beavatkoznia, sőt a pályán volt rendőrség nem bizonyult elegendőnek és autót erősítés érkezett.

A mérkőzés 1:0 arányban végződött a NAK javára, de az OSKV terjedelmes felelőszóval megóvta a meccset és felsorolta azokat a bírói tévedéseket, amelyek miatt a mérkőzést nem lehet reálisnak tekinteni. Megemlítették, hogy a bíró egy szabályszerűen elért gólt nem ítélt meg az OSKV-nek.

A beogradi labdarugó alszövetség intéző bizottsága az óvást áttette a bírói kollégiumhoz, amely Noviszadon lefolytatta a vizsgálatot, több szövetségi bírót kihallgatott és azok vallomása után előterjesztést tett a mérkőzés megsemmisítésére.

A beogradi alszövetség intéző bizottsága ezek alapján megsemmisítette a mérkőzést és utasította a noviszadi kerületet, hogy a megsemmisített mérkőzés helyett megtartandó új meccs időpontját állapítsa meg.

A beogradi alszövetség ezenkívül megsemmisítette az OSKV—Radnicski

Nem is művészet...

készíteni jó kávét... ha ehhez „Valódi” Franck-kávépótlékot használunk, amelyből kiadóságánál fogva már egy kis mennyiség is elegendő, hogy igen izletes és zamatos kávét kaphassunk.

A tapasztalt háziasszony azért mindig csak:

„Valódi” FRANCKOT

dobozban vagy csomagban védjeggyel vásárol.

tartalék csapatainak mérkőzését, amely ellen nem adtak be óvást, de mert Fehér István szövetségi bíró jelentéséből kitért, hogy irreális körülmények között folyt le a mérkőzés, úgyhogy a bíró többek között a Radnicskiból hat játékosát állított ki. A beogradi alszövetség a megsemmisítéssel egyidejűleg a bírói jelentést áttette a bíróság elnöke bizottsághoz, amely Fehér Istvánt egy évre eltiltotta a bíraskodástól, továbbá Simonyi Sándor szövetségi bíró bíraskodási jogát egy hónapra fel függesztette, mert nem jelent meg a II. osztályu TTC—Makkabi mérkőzésen.

Ijuszági bíróvizsgák Szubotcán. Január tizenhatodikán délután két óraker kezdődnek az ijuszági bíróvizsgák Szubotcán. A bíróvizsgákat az ijuszági alosztály helyiségében tartják meg.

Noviszad. válogatott Szkopljében. Noviszadról jelentik: A szkopljei labdarugó kerület megkereste a noviszadi labdarugó kerületet, hogy állapítsa meg két napot, amelyen a noviszadi kerület válogatottja Szkopljen az ottani válogatotttal mérkőzhetne. A szkopljei átirattal a meghívással kapcsolatosan felveti azt a tervet, hogy a noviszadi és szkopljei kerületek válogatottjai évente két-két napot felváltva szerepeljenek egyszer Noviszadon, egyszer Szkopljen. A noviszadi kerület legközelebbi ülésén foglalkozik ezzel a meghívással.

TŐZSDE

Zürich, jan. 14. Zárlat: Beograd 9.125, Páris 20.61, London 25.1736, Newyork 518 hétnyolcad, Brüsszel 72.15, Milanó 22.70, Amszterdam 207.45, Berlin 123.05, Bécs 73.10, Szófia 3.75, Prága 15.36, Varsó 57.5, Budapest 90.65, Bukarest 2.80.

Zagreb, jan. 14. Zárlat: Páris 225—227, London 275.70—276.30, Newyork 56.65—56.85, Zürich 1094—1097, Trieszt 246.63—248.63, Lira 241—243, Berlin 13.4790—13.5090, Bécs 798.50—801.50, Prága 167.75—168.75.

Budapesti gabona-tőzsde, jan. 14. A gabona-tőzsdén élénk forgalom mellett az árak emelkedtek. A határidőpiacon az áremelkedés 20—30 pontos, a készárúpiacon 10—40 pont között mozog. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben, a határidőpiacon: Buza márciusra 32—32.05, zárlat 32—32.05, májusra 32.35—

33, zárlat 32.95—33, októberre 28.90—29, zárlat 29—29.05, rozs márciusra 26.25—26.45, zárlat 26.40—26.45, októberre 21.60—21.95. A készárúpiacon: Buza 30.50—33, rozs 24.80—25.20, árpa 18.80—20.40, köles 15.20—16, sörárpa 24—26, tengeri 16.50—16.80, zab 19—19.80, korpá 14—14.50.

Budapesti értéktőzsde, jan. 14. Magyar Hitel 84.60, Osztrák Hitel 12.70, Kereskedelmi Bank 118.50, Magyar Cukor 195, Georgia 26.60, Rimamurányi 95.30, Salgó 58, Kőszén 427, Bródi Vagon 6.10, Nasici 171, Ganz-Danubiusz 199, Ganz Villamos 136, Roskányi 12, Athenaeum 23.5, Nova 37.8, Levante 24.2. Irányzat: barátságos.

Csikágói gabona-tőzsde, jan. 14. Buza májusra 139.75, buza júliusra 130.75, buza szeptemberre 127.25. Tengeri májusra 81.75, tengeri júliusra 84.875, tengeri szeptemberre 86.75. Zab májusra 48.875, zab júliusra 47.375, zab szeptemberre 45.5. Rozs májusra 102.875, rozs júliusra 99, rozs szeptemberre 96.75.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)
Szombat, január 15

Bécs (517.2): 16.15: Koncert. 19.45: Operettelőadás, utána jazzband.
Zagreb (310): 18: Koncert. 20.30: Bogovics Milán költő szerzői estje. 22: Táncczene.

Milanó (315.8): 16.35: Kvintett. 20.45: Operettrezsletlek. 22.45: Jazzband.

Prága (348.9): 12.15: Koncert. 22.15: Táncczene.

A NÉPKÖR
szombati kulturstélye után
KONRÁTH D. D.
rádió-koncertet ad

Lipscse (365.8): 16.30: Koncert. 22.15: Táncczene.

Róma (454.5): 17.15: Koncert. 21: Előadás.

Budapest (555.6): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 17.02: A m. kir. Operaház zenekarának hangversenye. 20.30: Goethe Faustja kamarazene kísérettel. Berlin (483.9): 16.30: Kamarazene. 22.30: Táncczene.

A VILÁGLELEXIKON **II. MÁSODIK KIADÁSA** **JANUÁRBAN MEGJELNIK**

Messze fölülmul minden eddigi magyar lexikont
Ára 250 dinár, a régi Világlexikont 40 dinárba beszámítjuk

Kérjen mintát és ismertetést. Megrendelhető a **Bácsmegyei Napló** könyvosztályánál

NYILT-TÉR

Kávéház és étterem megnyitás!

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy a »Srpski Kralj« (Bárány) kávéházát és éttermet folyó hó 15-én megnyitom, ahol az igen tisztelt vendégeimet a legjobb és legpontosabb kiszolgálásban részesítem. Esténként elsőrendű francia »Jazz-Band« zenekar. A n. é. közönség szives pártfogását kéri őszinte tisztelettel

Tumbász Lázár
szállodás és vendéglős.

362

Hirdetmény

Felhívjuk tagtársainkat, hogy könyvecskéik kicserélése céljából egyleti helyiségünkben a hivatalos órák alatt a következő sorrendben jelentkezni sziveskedjenek:

F. hó 17-én, hétfőn 1-200 sorszámig.
» » 18-án, kedden 201-400 »
» » 19-én, szerdán, 401-600 »
» » 20-án, csütörtökön, 601-800 »
» » 21-én, pénteken 801-1000 »
» » 22-én, szombaton 1001-1200 »

Subotica, 1927. január 15.

360

Concordia Pokopno Udruzenje

A Pomoć elnöksége az igazság érdekében közli, hogy f. hó 9-ikén csak értekezlet volt, amelyen jegyzőkönyvet sem vettek fel és így a tárgyalásoknak nem is lehet jogi alapjuk. A fuzió bizottság tárgyalásainak ezek szerint semmiféle jogereje nincs, mert egyelőre még az elnökség visel minden felelősséget és az egyesület készpénzvagyonra is csak az elnökség aláírásával oldható fel.

A Pomoć elnöksége

Nyilatkozat

Alulírott Kiss István Mátyás petrovo-szelói földbirtokos kijelentem, hogy kiskorú fiam Antal adósságaiért felelősséget nem vállalok.

B-Petrovo-szeló, 1927. jan. 14.

Kiss István Mátyás

339

Január hó végén jelenik meg Jugoszlávia országos szakcímptára

A mű szerb, német, magyar nyelven jelenik meg, felöleli magában az SHS királyság iparát és kereskedelmét.

A hatalmas kötet nélkülözhetetlen segédeszköze lesz minden iparvállalatnak, pénzintézetnek nagy és kiskereskedőnek.

A címtár szerkesztősége felkéri a kereskedőket és iparosokat, akiknél kérdőívok még kinn vannak, sziveskedjenek azokat haladéktalanul beküldeni, akik pedig tévedésből nem kaptak, forduljanak a kiadóhivatalhoz (Dženerál Milošević ulica 1 szám), hogy cégük adatait a legpontosabb n közölhessük.

A mű nyomás alatt áll és így csak január hó 20-ig beérkezett adatokat vehetjük figyelembe.

A címtár ára 325 dinár.

Megrendelhető a

„KURIR“
hirlapirodánál Suboticán

Meghívó

Ezennel meghívjuk igentisztelt tagjainkat a folyó évi január hó 30-án délelőtt 9 órakor a Beograd-szálloda éttermében megtartandó évi rendes közgyűlésünkre.

Szobotica, 1927. január hó 14-én.

321

Sand vezetősége.

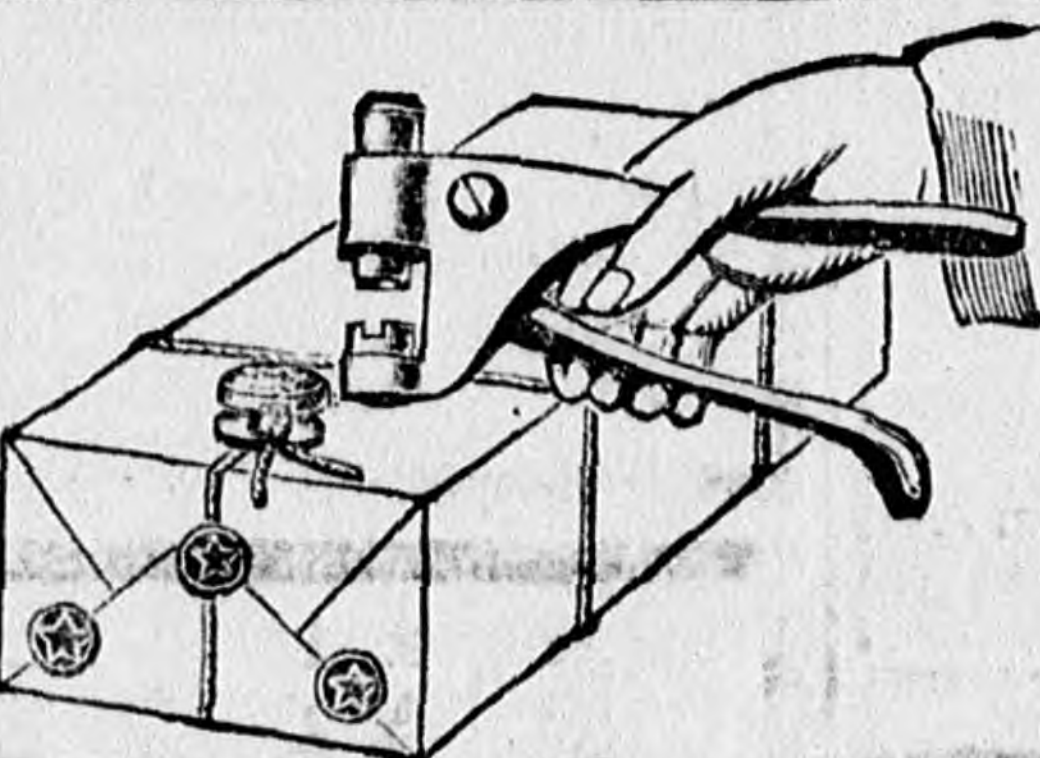
Arban és minőségben elismert VILÁGMÁRKA

Gyár: Christian Gottlieb Wellner A. G. Ave hammer b'Aue.

Képviselet: Alfred Krauser, Subotica

Eladási helyek:

- Bela Crkva: DUSAN KOSTIĆ
- Jaša Tomić: ALEKSANDER KALMAN
- Novisad: SAVA NIŠEVIĆ
- OSKAR SCHLOTTER
- UD. HEINRICH OGEL
- Senta: ARPAD KLENOCZKY
- EUGEN HARTSTEIN
- Sombor: GYULA SZUPPEK
- Subotica: KARLO KRAUSER
- GEORG PAUL
- Stara Kanjiža: ADOLF FISCHER
- Vel. Bečker k: JULIUS DAUN
- V. l. Kikinda: PETER GRIFATONG
- Vršač: FRANZ ZOFFMANN

Álmok, gyáro-sok, keres edők figyelmébe!

Zsákok, bálák, postacsomagok szára acé lemez plombák bármily kiv. nt domborn o-másu felírással

WEITZENFELD és TÁRSA CÉGNÉL SUBOTICA

Koser libazsir I-a gar. tiszta

továbbá füstölt libahus minden mennyiségben kapható

KŐRÖSIGÉZA

Koser szalámi és füstölthúsárak feldolgozó telepe
Telefon 513 SUBOTICA Rudic ulca 451.

BEOGRADSKA FABRIKA ŠEŠIRA
BEOGRÁDI KALAPGYÁR, BEOGRÁD
IVKOVIČEVA UL CA 51-53.

keres azonnali belépésre 2 platirozót és 2 cur.htert

Az állás állandó.

Jelentkezés személyesen vagy levélben.

RATOL

aranyéremmel lett kitüntetve mint a legbiztosabb szer patkányok és egere ellen, emellett emberre, háziállatra nem veszélyes. Ugyanígy hat Gadamin svábórára, Stenol polosák ellen.
Kaphatók mindenütt.

„Odio Rato.“ Zagreb, Bi nička ces. 21.

Vajdaságban jól bevezetett

szállítási vállalat

eledő. Szükséges tőke 100-200.000 dinár, meggyezés szerint. Érdeklődők sziveskedjenek címüket „Publicitas“ A. D. hirdetőiroda Beogradban, Pozorišna 2. „Rentabills“ jelge alatt leadni,

290

A kávé akkor jó ha friss!

hogy ezt bebizonyítsuk, igen t. vevőinknek f. hó 11-től azaz keddtől kezdve egész 18-ig bezárólag

ajándékul

1 csomag pörkölt kávé adunk

Sugár Manó, Subotica

„DAMA“ FEHÉRNEMŰSZALÓN

A legújabb szabásu ingbugyik, hálógék, kombinék, hozott vagy saját anyagból tűzsurral. Himzések, azonkivül ágyneműek, asztalneműek, stb.

Folstojeva (Ódor) ulica 21.

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyarákat szabtuk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk

500 drbnagy levélpapírt, 500 finom boritékot
összesen 180 dinárért

és 1000 számlát 100 dinárért

összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papirszeletekre írja a számláit

Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.

Jó papír. — Izléses kivitel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.

Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

GYÓGYÁSZATI és SEBÉSZETI MAGANKLINIKA

Štariarska 20 BEOGRAD Telefon 23-93

40 nagy, min. 1000 nag. naprac. Ura ma. es serobakt. r. ologiai laboratoriu n. Endosaóp a. Quarclámpa. Diétás konyha.

Speciális műtétek és gyógy módok női betegségek részére, valamint a hússzervek megbetegedésénél (gyomor, epehó yag, belek, vese és húgyszervek.) Betegek bármely általános és speciális sebészeti műtétekhez, valamint belsőtét gsegek esetére is felvétetnek. A laboratórium mindentéle gyógyászati analízist elvégez.

Betegvizsgálat reggel 8-tól este 7 óráig.
Betegfelvétel a nap vagy éjszaka bármely órájában

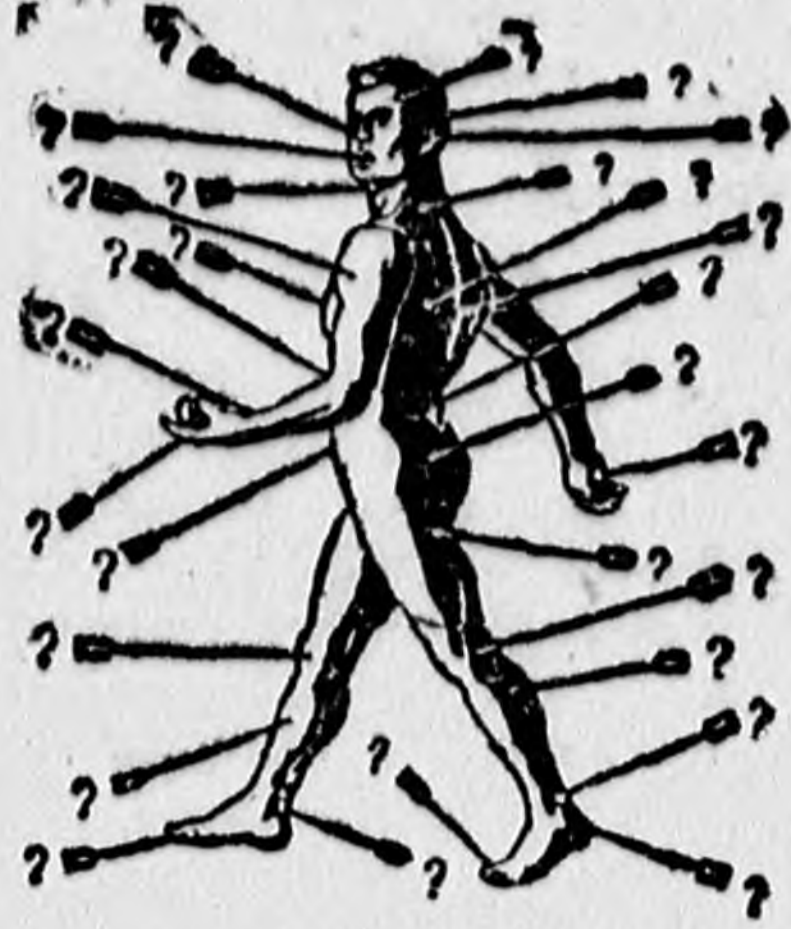

a világhírű, eredeti gyári töltésű vadász-töltény, automatikus pisztoly.

Vezérképviselet és g. ári kerakat:
PIRA D. D.
Zagreb
Račkoga ul. 7/d 9766

11847

Csak rövid ideig

Kísérelje meg az összes testrészek ápolására a valódi, Feller-féle illatos „Elsa-fluid“ használatát és tapasztalni fogja, hogy mi az, ami eddig az Ön házából hiányzott. A fej, a hát, a karok, a lábszárak, a szem, a fogak, a nyak, az izmok, az idegek, az egész emberi test erősítésére szolgálnak a mindennapos lemosások, bedörzsölések, gurgulyzás Feller-féle valódi Elsa-fluiddal már nagyanyáink ideje óta és igazolják a szer jó hírét, mint megbízható fájdalomcsillapító és szépségápoló. Külsőleg és belsőleg erősebb és kiadósabb, mint a sósborszesz

Kéjen próbára gyógyszerárakban vagy más szakmabeli üzletben kifejezetten „Feller“-féle valódi Elsa-fluid 6 dináros próbavégezővel, vagy 9 dináros dupaúveggel vagy 26 dináros különleges üveggel. Postán olcsóbban kerül, ha min. 1 tőbb üveget rendel egyszerre, az ára csomagolással és postaköltséggel együtt: 9 próba, vagy 6 dupla, vagy 2 különleges üveg 6t dinár 27 pr. ba, vagy 18 dupla, vagy 6 különleges üveg 133 dinár 54 próba vagy 6 dupa, vagy 12 különleges üveg 250 dinár. A megrendeléseket pontosan így cím z e: Feller V. Jenő gyógyszerész Stubica Donja, Központ 185 Hrvatska 104321

Külesönöket
előnyös 1. lételek mellett
törlésre folyósiok
Eladok
bérbeadok, veszek, bérbeve-
szek fo deket, házakat, gyárakat
és mindentféle ingóarut.
Beszerzek
kávéházi, vendég ői, italmérsi
honpolársági és kiutazási
engedélyeket.
Eljárók
szabadalmazási ügyekben. El-
fogadok mindennemű kérvények
megírát és mi denféle ügyek
után ársát. K. rdezők ödésekre
válaszbélyeg me íéklendő: leve-
lezés bármely nyelven.

Josip Peić
trgovalka i komisionalna agen-
tura I. Paje Kujundžića ulica 5.

Megvételre keresünk
1-2 vagonos komplett malom-berendezést
hajtógép és épületek nélkül. Ajánlatokat a kiadó továbbít
„Komoly reflektáns“ jelre alatt.

OLCSÓ
vizes uborka
1 kg. 5 dinár
savanyu paprika
1 kg. 8 dinár
Tisztán kezelt savanyított káposzta.
Az ECETGYARBAN
I. Vojnovičeva ul. 5. sz.

VULKÁN
cserepkályhák
Valódi cseh samottégla-
por- és meteorokályha,
bélés legolcsóbb áron
kaphatók
Átrakások, javítások, sa-
mottozások, jutányos áron
készülnek
TAKÁCS MIHÁLY
kályhás Subotica
Pašičeva ulica 2.
(Edény piac) 10145

Rőfösárut
veszek készpénzért ki-
sebb és nagyobb téte-
lekben parti árban. Aján-
latokat „Csak olc-ón“
jelige alatt Schmolke
hirdetőiroda Novisad
J. vrejska ul. 7. továbbít

1 éves 336
fiúcska teljes gondozására
40-50 év közötti egész-
séges, feltétlenül tisztos-
ságes nő, aki a házi teendőkben is segítkezne fe-
vétetik. Németek előny-
ben. Jelentkezés szem-
lyesen vagy levélben:
BRAUER NOVISAD
Laze Telečkoga ul. 5.

Uj típusu keveset használt
FORD AUTÓT
vennek. Ajánlatok ár és
fizetési feltételek
megjelölésével
Fischer Dezső Petrovác
(Bačka) kü dendők.
Ugyanott egy kis 6 üléses
AUSTRO FIAT ELADÓ vagy
cserélendő. 337

Vzletni KÖNYVEK
Legújultságban
FISCHER ERNO
GRAFIKAI MŰINTÉZÉSEI
SUBOTICA

JEANNINE
Langstelerné Hajós Jancsi
FRANCIA ÉS ANGOL
DIVATSZALON
NOVISAD
JEVREJSKA UL. 4., I. EMELET
MINDENNEMŐ
himzést és plissét
VÁLLALOK
Varrónőknek engedmény!

Vetőbükköny
importált magyar urasági áru, szavatols
csiraképes, zsákolva, vagontételekben é
kisebb mennyiségben is, legkevesebb 10
zsákkal szállít „Cereale“ d. d. za mlins-
ku industriju i trgovinu zemaljskim
proizvodima Zagreb Gjorgjevića ulica
2/II. Postaliók 67. 196

Üveg és porcellánáruk
legelőnyösebb bevásárlási forrása
Grifatong Péter V.-Kikinda
porcellán és lámpa kereskedő
NAGYBAN! KICSINYBEN!
Nagy választék karácsonyi és alkalmi ajándékokban ugymint:
Rosenthal asztalkészletek és porcellán műtárgyakban,
üvegekészletek legnagyobb raktára.
Képzőművészek legszébb és legmodernebb kivitelben.
Tekintse meg nagyszerű kirakatot, melyben az összes európai
porcellángyárak képviselve vannak.

Tüzifa
Elsőrendű bükkhasábla D. 33
Elsőrendű bükkhasábla
felvágva és aprítva D. 38
Bükkfa felvágva és aprítva D. 30
Kötegelt bükkfaléc felvágva D. 26 g
Gyors és pontos kiszolgálás és a legkisebb mennyiséget is házhoz
szállítom.
J. ETVEŠ, Paja Kujundžićeva ul. 45. (Weselényi ut.)

7 szó
Bauer a szerencse fia osztálysorsjegyei szerencsével játszanak!
Minden rendelést azonnal végrehajtottunk.
Fizetés a sorsjegy vétele után
A huzás után felkérés nélkül küldjük a nyeremény árjegyzéket.
Rendeljen ezért még ma zárt bori étkben egy **II. oszt. vétel sorsjegyet (Huzás már jan. 25-27)**
Albert Bauer Wien
IV. Favoriten Str. 4./5.
Egy osztálysorsjeggyel nyerhet Ön
750.000 Schillinget
100.000 sorsjegy, 50.000 nyeremény
Össznyeremény 10.640.000 Schilling

Elajándékozunk 7000 ÓRÁT
Elhatároztuk hogy óráink minél nagyobb kőr-
ben val megismeretésére 7000 órát elajándé-
kozunk **tiét n a munkabérek felzárkása**
mellet. Céunk az, hogy kevesebb jómódúakat
is jó órához juttassuk és ezért 5000 eredeti
svájel órát a legfiomabb nikkelezett tok-
ban, elegáns kivitelben, pontos járószerkezettel, 3 éves írásos
garanciával hozunk forgalomba darabonként 183 dinár mun-
kabér felzárkása mellett. Azonkívül 2000 nagyon elegáns
villamos uton eredeti aranyal aranyozott órá, amelyek az
eredeti aranyórától semmiben sem különböznek. Ez nek az
órák is kiváló, precíz és pontos szerkezetük van, nagy-
on szép kivitelűek, férfi és női órának egyaránt egfelelnek
220 dinár munkabér felzárkása mellett, ugyancsak 3 éves
írásos jóvalással. Alánk továbbá nagyon szép ezüstözött
ór t, nagyon pontos szerkezettel darabonként 155 dinár ár-
ban. Ne müssza el ezt a soha viss a nem térő, kedvező
alkalmat. Szállítás utánvétel elvámó va. — Postaköltsé g és
csomagolás darabonként 12 dinár.

Elegáns lánc az órához 45 di-ár.
UHREN-EXPORTHAUS, ZÜRICH
Vogelsangstrasse 52/140. Švicarska
Naponkint hozzánt bérkező köszönőlevelekből:
Ilandža, 1926 október 30. Kérem legyen szíves nekem még 2 aranyozott férfiorát küldeni, minthogy az első küldeménnyel nagyon meg vagyok elégedve és meggyőződtem az óra pontosságáról. Meister György vegyeskereskedő, Ilandža.

Dr. FARKIĆ gyógyintézet Beogradban
KEZEL:
Idegbetegségeket, neurastheniát, hipertériát, epilepsziát, nemű
szűlés, bennüásó, isias, slb.
Sebészeti ortopéd megbetegedések: háge ingórbűlése-
ket, izületek és csontbarkúó utat, csont sérüléseket, testü
h bűk st., azo kivül reuma, skroli, eluzás, vérszegység.
Vizsgálóvín észeti kezelések: (hyd oterapia) villamosásgal
di f l. (órtó), mesterséges napfűd (vare), szénsavas
fürd., e el ti p. sz. ien iszap, mediko-mechanica, ortopéd-
kezelés, mass azs.
Vizsgálat és kezelés Rön'gen-sugarakkal Diathermia
Klinikai laboratorium
Az intézet orvosai:
Dr. Klein H. id gbf kua, Dr. C. Kujon sebészeti ortoped-
cervo.
Az intézet n llyen reggel 7-től 12-g. vasárnap és ünnepeap
es k dezőll.
A n. k. (76) szo a 150, 2-3 ágyas szoba 120 dinár naponkint
F l. iláosítással sz. el az intézet Beogradban,
Kucz Mihajlova Ven te 28. a Kallmegeánat szemben.
Telefon 5-89.

TÜZIFA
I-a gyertyán, cser, kőrís, tölgyhasáb keverve **36 dinár**
I-a bükkhasáb **38 D.**
aprítva és házhoz szállítva. Pontos mérés
Vujković J. és Társa fatelepén, Jukićeva 41. Telefon 669.
Tüzifa vagontételekben olcsó napi áron.

KORZO MOZI

Csütörtöktől-vasárnapig
Fanamet filmek!
2 sláger! 2 szenzáció!
Bécsi kurtizán
Világvárosi történet.
Főszereplők: Anna Nilson
Conway Tearle
Ezenkívül
Öfelsége a republikáns
Burleszk sláger.
Főszereplő Raymond Griffith

LIFKA MOZI

Csütörtöktől-szerdáig
7 napig. Fanametfilm.
BEN-HUR
világatrakció 8 felvonásban
mindkét rész egyszerre.
KATONAZENE
Rendes helyárak!
Eleveteli pénzért egész
nap.
Két- és félórás előadás.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és elmozgó
kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jelzésű leveleket továbbítunk
Kérdések-közlésekhez válaszbelvélj meg melléklendé.

Garay-szalóban január
15-étől 150 dinártól kez-
dődnék a legjobb ruha-
fazonok. Aleksandrova ul.
9. (Halbrohr-ház). Tanuló-
leányok felvételnek. 347

Egészséges szerény igény-
nyü árvalányt vagy egye-
dülálló nőt keres izr. család
két kis gyermek mel-
lé. »Jó otthon 9« ieligére
kéretnek az ajánlatok
írásban. 356

ELŐNYOMDÁT
MODERNŰI FELSZERELVE,
LEGGOLCSÓBBAN SZÁLLIT
Leopold
Sámuel
előnyomda berende-
zési gyára
Senta
4852

Intelligens német kisasz-
szony 2 gyermek mellé
felvétetik. Levélbeli aján-
latok »Jó bizonyítvány«
ieligére Kardos hirdető-
vállalathoz. Novisad. Vil-
sonov trg 7. intézendők. 343

Zongoramester kerestetik
havi 1000 dinár fizetéssel,
melléki-veldele 2000 di-
nár havonta. Érdeklődni
Marko Djordjević. Ze-
mun. Postafiók 8. 351

Kerestetik azonnali felvé-
telre egy ügyes fiatal cuk-
rássegéd, aki a csokolá-
de munkákban jártas
előnyben részesül. Aján-
latok Evinger Fülöp, Sta-
risivac címre. 361

Vendéglő
Pribevicevo foterén
teljes berendezéssel, va
lamint mozival felszerelve
eladó.
Érdeklődni ugyanott Hüt-
ter Károlynál. 303

Kiállítások Budapesten

1927. év március 12. és április 14. között a Magyar
Mezőgazdasági Egyesület tenyészállatkiállítást, — a
Budapesti Kereskedelmi Kamara pedig április 30-ától
május 9-ig Nemzetközi Kiállítást rendez.
Mindkét kiállítás alkalmával azok látogatói úgy az SHS
mint pedig a magyar vasutakon féláru menetjegyet
válhatnak oda- és visszautazásra és lényeges vízum-
kedvezményekben is részesülnek.
A Nemzetközi Kiállításon kiállítani szándékozóknak ez
év február haváig kell ezirányú szándékait bejelenteni
Helypén: négyzetméterenként 15—22 pengő.
Fentiekre vonatkozólag bővebb felvilágosítást, mint a
magyar kiállítóok tb. képviselője: a Beográdi Magyar
Kereskedelmi megbízott (Beograd, Palata Akadémia)
díjtalanul nyújt.

Selyemkalapkülönlegességek érkeztek
Kalapszalón
POGANY
Alakításokat vállalok
Ljubiratic-ház, Flórián szoborral szemben

Narodni Bioskop

(Telefon: 3.0)

Csak még 2 napig. Szombat és vasárnap

MACISTE

az erő és vakmerőség csodája. Legbriliánsabb és
legszenzációsabb filmjében. Mint Szardinia királya
(Fekete kancellár) Az eddig megjelent Maciste-
filmek legkitünőbbje, szenzációs kalandor attrakció
6 rendkívül lebilincselő felvonásban. Főszerepben:
MACISTE a vigkedélyű, borzalmas erejű kalandor
Mint kísértő 2 felvonások falrengetően kacagtató
komédia

Hétfőtől—csütörtökig hatalmas szenzációja lesz
zuboticának. Külföldi világvárosokkal egyidőben
bemutatóra kerül **Roda Roda** a világhírű spiri-
tisztnak legszenzációsabb műve **Csákó és kalap**
(Feldherrenhügel) hatalmas katona komédia a
vidám filmjátszás nagymesterével **Harry Liedtke**-
vel a főszerepben. Harry Liedtke e pompás filmjét
4 hétig játsszák a budapesti premier mozik. A
hadtestparancsnok nehéz szerepét Roda Roda maga
játssza. Gondoskodják jegyeiről, melyek elővetelben
már most kaphatók. — Telefon 300.

Apollo Novisad

Jan. 13, 14, 15, 16-án.

SEJK FIA

érdekesítő keleti történet
7 felvonásban. Főszerep-
lők: a halhatatlan Rudolf
Valentino és Bánky Vilma

17, 18-án
Laon Fall operettje
Az elvált asszony

Wilsonova 22 alatt új há-
lószoza eladó. 248

Gseplögarnitúra eladó Ma-
gyar gazdasági 60 colos
elevátorral együtt. Kazán
Nikolson magánjáró. —
Nagy kerék áttétellel bár-
milyen elfogadható áron
Tudakozódní lehet Hauer-
Ludakovicsnál Senta Bač-
ka. 304

Esztergapadot megvételre
keresek, ajánlatokat Zentai
Béla, Senta címre. 305

Szántómotor, 80 HP, W.
D. német gyártmány, 6 va-
su, üzemképes, eladó. Bu-
disin Gyura, Vel.-Kikinda. 324

Használt zongora, rendki-
vül olcsón eladó. Schlesin-
ger keményítőgyár, Skótus
Viatora ul. 59. 325

Szallagfűrész gép Kirchner-
féle használt vas álvány-
nyal jk karban olcsón el-
adó Ulrich Testvérek vas-
kereskedésében 326

Zongora. rövid, alig hasz-
nált, azonnali megvételre
kerestetik. — Ajánlatok
»F. M.« ieligére a kiadó-
hivatalba küldendők. 358

Sombori túró csak akkor jó,
ha az Cirilovtól való.
M. CIRILOV
SOMBOR 11676

KULÖNFÉLE

Világkörüli uthoz német-
francia utitársat keresek.
költségeit tevedem. Cim a
kiadóban. 350

Forgalmas uton sarok ház-
ban uzlethelyiség lakással
kiadó. Cim a kiadóban. 329

Mielőtt butorszükségletét
beszerezni, ne mulassza el
Sipos Károly fiaí butorrak-
tárát (Sentai ut 3.) megte-
kinteni, hol a legegyszerűbb-
től minden igényt kielégítő
igy stílusbutorokat is, a leg-
olcsóbb árban részletre is
vehet, vagy rajz után ren-
delhet. 11554.

Diátus és finom házikoszt
kapható Zmai Jovin trg 3.
Telefon 363. 11941

Közeleg a báli szezon! Nem
fog jó mulatni, ha nem lesz
karsu és fiatal. Karsuság
nem bosszorkánység. Min-
denki lefoghat. A Pompa-
dour kozmetikai és fodrász
szalon, villamos fogyasztó-
kurája garantálja a fogyást.
Villanykezeléssel távolít-
juk el a szemölcsöket, fe-
jesleges hajszálakat s min-
den szépséghibát. Elsőren-
dű munkaerők végzik a
hajfestést, ondolást stb.
Báli parókák minden szín-
ben készülnek. Olcsó bérlet
rendszer. 11371

Zongorázni tanítok akadé-
miai módszerrel, rendkívül
olcsón. Cim a kiadóban. 146

Elegánsan butorozott nagy
uccai szoba esetleg két
ágyas, telefon használattal
beltéren azonnali kiadó
Kornhauser Petrogradska
(István) ul. 19 308

Olcsó tüzifa

a bradinaí és sretniaí
uradalomból száraz, tus-
kómentes I-a bük-
hasábbfa, kb. 20 cm hosszú
darabokra felvágva, bár-
mely bácskai állomásra
10.000 kg-ként 3000 di-
nár, bármely bántái ál-
lomásra Sentától a va-
suti fuvar megtéritéssel,
azonnal szállít:

Spitzer Herman
Sombor, Florián u. 3.
11442

Sentán egy 5 szobás cse-
répzetős ház mellékhelyi-
ségekkel eladó. Bergel Ja-
kab. 311

GUMIBÉLYEGZŐT
bármilyen nyelven készít
Molnár József Subotica.
Frankonanska u. 25.
Megrendeléseket a Bács-
megyei Napló kiadóhiva-
tala is elfogad.

HÁZASSÁG

Szenzációkak Kramer ere-
deti párisi menyasszonyi
koszoru és fátjolai. So-
kolska 1. 179

Házasságot előkelő kö-
rökben díszkréten közve-
tit »Amor« házasságköz-
vetítő iroda. Temesvár,
Városház-u. 16. Románia.
11050

19 éves hajadon 1.000.000
dinár készpénzhozománnyal
férjhezmenne. Megbizva:
»Amor« házasságközvetítő
iroda Temesvár, Városház-
ucca 16. 292

KOMLÓ- GYÖKEREK

cét vagy több szemmel
ültetéshez eladó.
1000 darab
310 dinár

Az eladás fogadó ellenében és
szerződés mellett történik.
Érdeklődők forduljanak
RAKIC EMIL-hez
338 **BEGEC**
U. p. Star-Futó (Bačka)

FOGLALKOZÁS

Ugyes új »autónak« fej-
vesz Kiss József szabó Pačir.
194

Dieselmotor főgépsz, okle-
veles, az összes motorokról
dinamokról és az összes
göztégekről állami iskolák-
ban vizsgázott, hosszabb
ideig volt malomban, sör-
gyárban és villanytelepe-
ken, mielőbbi belépésre ál-
lást keres. Szíves ajánlato-
kat ajánlott levélben Papp
Imre főgépsz. Bačka-To-
pola, Dohány-ucca 813.
kér. 84

Fiatl füszer- és rözöske-
reskedőségéd, beszél szerb-
bül, németül és magyarul.
azonali belépésre állást ke-
res. Cim: Balla András,
Pačir. 227

BÁLI

és jelmez
felvételek
stílusos művészi beállításai
kizárólag
REMÉNYINÉL
készülnek lezállított orr-
252

Manikürözés és ondolálás-
ban gyakorolt nő házakhoz
ajánkozik szerény díja-
zástért. Cim a kiadóban. 236

Volt közigazgatási tisztvi-
selő perfekt magyar, német
szerb. ügyvédi irodába ál-
lást keres. Cim: Pallas-
Reklam. 241

Futószőnyeg (rongypokróc)
szövését elvállalom Trum-
bičeva 3. Gimnázium mel-
lett. 246

Tanulóleány felvétetik var-
rodában Hoffmanné Trum-
bičeva ul. 30. 253

Nagyobb kaucióval pénz-
tárnoki vagy bizalmi állást
keresek. Cim a kiadóban. 281

Hölgyek!

340 **Keresek**
Novisadon, Somborban,
Veliki-Bečkereken és
Verbáson

helyi ügynőknőket
magas jutalékkal.

Ella Deutsch
kézimunka és kelegye vállalat
Ada, (Bačka)

Fiatl segédet, ki a rövid-
áru szakmában (engro) per-
fekt, azonnali belépésre
keresek. Írásbeli ajánlatot
fizetési igény megjelölés-
szorgalmas és becsületes«
ieligére a kiadóba. 291

Suche intelligentes deut-
sches fraulein, mit Mu-
sikkentnisse zu einen Kn-
aben mit 8 Jahre. Anträge
unter »Tüchtig« in des
Blattes. 307

Fodrászsegédét jó munkást
keresek. Ajánlatok Mészá-
ros Géza fodrászhoz Senta
310

**A Vel.-Bečkereki Városi
Gőzfürdőben**
reggel 6 órától este 8
óraig elsőrendű szakkép-
zett masszörök állanak a
t. hölgy és uri közönség
rendelkezésére.
Egy primitív masszázs
5 dinár. 345
M LSON H INRICH bé 16

Gépirónő szerb nyelvisme-
rettel felvétetik a Weinhut
celluloid gyárban. Pašičeva
ul. 8. 330

Tapasztalt nem okleveles
gyógyszerész szerény díja-
zás mellett állást keres Cim
a kiadóba. 331

Tanonc felvétetik szita-
és sodronyvonal készítés-
hez. Kovács Ferenc. Su-
botica. 317

FARSANGRA
JEGYGYÜRÜK
párja Din. 190
valódi 14 kar. aranyból
ÁDÁM
ékszerésznel Subotica
Rudics ulica 6.

Megnyült a polgári sörcsarnok és étterem
BEOGRADBAN, Beogradska ulica 15.
Kifinó italok és izletes ételek. Vendégeink részére magyarul írt étlap. Igen mérsékelt árak

A szerkesztésért felelős dr. PENYVES FERENC Subotica. Nyomatott a kiadóvaladonos Minerva r.-t.-nél. Felelős kiadó: PENYVES LAJOS Subotica.